

N Á B O Ž E N S T V O A S Ú Č A S N O S Ť

N a S

3/1986

O B S A H

Čestný doktorát biskupa Korca	1
35 rokov od biskupskej vysviacky otca Korca	5
Za Jankom Silanom	14
Velehrad 85	17
Súčasná hudba a okultizmus	19
List predsedovi vlády SSR	21
Úvaha o kňazoch na Slovensku	22
Slovenskí katolícki biskupi	24
Vzácní jubilanti	25
Opus dei	25
5 rokov zjavení v Medjugorje	26
Kolotoč	27

ČESTNÝ DOKTORÁT BISKUPA KORCA

Čestný doktorát práv americkej univerzity Notre Dame v Indiane biskupovi Jánovi Chryzostomovi Korcovi je bezpochyby jedno z najväčších medzinárodných ocenení, aké kedy bolo niekomu zo Slovenska udelené.

Čestný doktorát práv "za kresťanské nasadenie v zápase o ľudské práva" je ocenením celoživotného mravného postoja tohto biskupa. Zoznam ľudí, ktorí sú ďalšími doktorantmi Univerzity Notre Dame, hovorí o istom reprezentatívnom zastúpení ľudí z Európy i Ameriky. V zaradení biskupa Korca medzi tieto významné osobnosti súčasného duchovného sveta vidíme tiež mravné ocenenie a zaradenie medzi národy sveta tej časti nášho národa, ktorú dnes biskup Korec svojím životným postojom reprezentuje.

Týmto osoba otca Korca prestáva patriť už len katolíckej Cirkvi, ale stáva sa povzbudením celému národnému spoločenstvu. Zastavme sa pri tejto príležitosti znovu nakrátko pri jeho živote a diele.

Narodil sa 22. januára 1924 v Božanoch. V roku 1939 vstúpil do jezuitského noviciátu. V r. 1950 bol tajne vysvätený za kňaza a 24. augusta 1951 ako 27-ročný bol na pokyn Sv. Stolice vysvätený za biskupa. Týmto končí jeho najužšie spojenie so Spoločnosťou Ježišovou, ako biskup patrí už celej Cirkvi. V rokoch 1950 - 59 pracoval striedavo ako robotník a úradník. V r. 1959 bol zatknutý a v apríli 1960 bol odsúdený na 12 rokov väzenia. Vo väzení prežil 8 rokov - vo väznici Valdice u Jičína, kde pracoval ako brúsič skla. V r. 1968 bol prepustený na slobodu. Po odchode z väzenia sa jeden rok liečil na tbc. V tomto čase sa mu dostalo významného ocenenia od pápeža Pavla VI. Po roku 1970 až do penzie pracoval ďalej ako pomocný robotník.

Počnúc 70-tymi rokmi, v časoch začínajúcich procesov proti katolíckej Cirkvi stál už otvorene na strane prenasledovaných. Bol jeden z prvých signatárov protestného listu pri zatknutí františkánov, prišiel osobne do Justičného paláca vyjadriť solidaritu Gondovej, Novašovskému a Koncovi, Gabajovi, Borovskému. Každý, kto bol akýmkoľvek spôsobom perzekvovaný, našiel u neho otvorené dvere.

Nemožno nespomenúť jeho písomnú činnosť. Pred rokmi napísal viacero vecí, z ktorých spomenieme základné diela: Ježiš zďaleka a zblízka, Kristova a naša Cirkev, Nad Starým Zákom, Nad Evanjeliom Lukáša, Nad Evanjeliom Jána, Kristov kňaz, Počnúc od adventu, Exercičné čítanie I-IX, Hovory o človeku, Rok nad Posolstvom, Evanjelium - zážitok novosti, Na ceste do večnosti. Biskup Korec je kňaz. Všetko, čo robí, píše a čo žije, vyvierá z tohto najhlbšieho rozmeru jeho osobnosti. On mu dáva náplň i zdôvodnenie.

Udelenie čestného doktorátu pre biskupa Korca je pre nás veľkou radosťou. Biskup Korec žije medzi nami. Stratávame sa s ním, poznáme ho, dôverujeme mu a máme ho radi.

Sme vďační Pánu Bohu, že v týchto chvíľach máme medzi sebou tohto človeka, ktorý sa čím ďalej tým viac stáva integrujúcou osobnosťou života Cirkvi na Slovensku.

Úprimne Otcovi biskupovi ku všetkému gratulujeme a modlíme sa zaňho, aby splnil všetko, čo ešte od neho Pán Boh bude žiadať!

Univerzita v Notre Dame
Notre Dame, INDIANA 46556

Úrad prezidenta

10. apríla 1986

Biskup Ján Korec
Vilova 7
851 02 Bratislava
Československo

Drahý biskup Korec,

mám veľkú radosť, že Vás môžem v mene dozornej rady, správy, fakulty a študentov čo najsrdečnejšie pozvať na Univerzitu Notre Dame na prevzatie čestného diplomu doktora práv v nedeľu 18. mája 1986. Oceňujeme Vás ako skutočný príklad kresťanskej odvahy v otázkach ľudských práv a tým súčasne oceňujeme celú Cirkev a všetko, za čo sa aj my zasadzujeme. Som presvedčený, že pre našich študentov a fakultu, ako aj pre kňazov na celom svete bude Vaša prítomnosť inšpiráciou, rovnako ako náš počin.

Slávnosť pozostáva z Bakalárskej omše o 17.hod. v sobotu ; po nej nasleduje skromná súkromná a neformálna večera o 19.45 hod. na 13. poschodí našej Pamätnej knižnice. Večera poskytne príležitosť stretnúť sa s ďalšími nositeľmi čestných doktorátov, vzácnymi hosťami, funkcionármi Univerzity a umožní prežiť večer v dobrej pohode. Je to vždy vyvrcholením konca týždňa.

V nedeľu je obed o 11.45 hod. Udeľovanie diplomov a slávnostný prejav začínajú o 14. hod. Slávnosť sa koná v našom Športovom a spoločenskom stredisku.

Slávnostným rečníkom bude biskup James W. Malone z Youngstownu, Ohio, predseda Národnej konferencie katolíckych biskupov. Zoznam ďalších, ktorí obdržia čestné doktoráty, je pripojený.

Samozrejme uhradíme všetky Vaše výdavky a pomôžeme Vám pri určení plánu cesty ako aj inak, nakoľko je nám to možné.

Teším sa na skorú správu od Vás a dovtedy Vám posielam vrelé pozdravy.

Srdečne oddaný

/Rev./ Theodore M. Hesburgh, CSC
prezident

POCTENÍ ČESTNÝM DOKTORÁTEM 18. MÁJA 1986

Biskup James W. Malone, predseda americkej národnej konferencie katolíckych biskupov
Gertrude E. M. Anscombe, profesor filozofie na Univerzite v Cambridge
Neal R. Amundson, profesor chemického inžinierstva na Univerzite v Houstone
Lewis M. Branscomb, viceprezident a vedúci vedecký pracovník firmy IBM a
terajší predseda Sigma Xi
Eleanor M. Burbidge, riaditeľ Centra astrofyziky a vedy o vesmíre Kaliforn-
skej univerzity, San Diego
Henry J. Knott, Sr., predseda úradu Arundelovej korporácie
Dr. James E. Muller, kardiológ na Harvadskej lekárskej škole a spoluzakladateľ
hnutia "Medzinárodné hnutie lekárov za odvrátenie jadrovej vojny" /Nositeľ
Nobelovej ceny za mier 1985/
John Phelan, Jr. prezident burzy v New York
Sir George Porter, profesor chémie a prezident kráľovskej spoločnosti
Veľkej Británie
Patricia M. Wald, sudkyňa, americký odvolací súd
Príjemcovia medaily Laetara :
Dr. Thomas F. Carney, prezident Metatech - korporácie a predseda úradu
dozornej rady Notre Dame a jeho manželka Mary Elizabeth Carney

Telegram otca Korca po obdržaní oznamu o udelení čestného doktorátu

Drahí páni,

Ďakujem za oznámenie o udelení čestného doktorátu práv Univerzity
v Notre Dame, v ktorom vidím nielen česť pre seba, ale i uznanie omnoho
širšieho významu. Za daných okolností sa nemôžem osobne zúčastniť slávnosti.
Poprosil som však univ. profesora Dr. Litvu z Gregoriánskej univerzity
v Ríme, aby ma na slávnosti zastúpil, čo ochotne slúbil. Ešte raz ďakujem.
List nasleduje.

Bratislava 26. 4. 1986

J. Ch. Korec

Magnificencia, Prezident Hesburgh,

bol som naozaj prekvapený, keď som 22. apríla 1986 držal v rukách Váš list Univerzity Notre Dame, Indiana - vec ktorá nie je v mojich okolnostiach bežná. Ešte s väčším údivom som čítal vlúdne riadky, ktorými mi vyjadrujete veľmi srdečné pozvanie k návšteve univerzity Notre Dame v nedeľu 18. mája 1986 a prijať čestný doktorát práv.

Pozorne a s istým pohnutím som čítal aj slová o pohnútkach a dôvodoch Vášho rozhodnutia, totiž, že poctením mňa "ako opravdivý príklad kresťanskej odvahy v otázke ľudských práv", uctíte si zároveň celú Cirkev a všetko, za čo sa aj Vy zasadzujete; a že Vaši poslucháči a fakulta ako aj kresťania po celom svete budú povzbudení mojou prítomnosťou rovnako ako i Vaším činom.

Ďakujem Vám srdečne za Vaše rozhodnutie, za Vaše pozvanie i za vyjadrenie pohnútok, ktoré vystihujú to nadosobné i všeobecné, na čom mi vždy tak záležalo a čo nás spája na tisíce míľ ponad hory a moria - z Indiany až po stred Európy s mojim rodným Slovenskom, ale i s miliónmi ľudí národov po všetkých kontinentoch. Spája nás trvalé odhodlanie stať v oddanosti Bohu cez Kristovu Cirkev pevne na strane človeka.

Málokedy v dejinách to bolo také dôležité pre národy a pre svet, ako uprostred dnešného chaosu v myslení a v živote, keď zmätok a svojvôľa kolosálnych rozmerov vedú mnohých, čo majú v rukách moc, k tomu, že neuznávajú nad sebou a nad ľuďmi nijakú inštanciu, popierajú svedomie a stáročné duchovné i mravné hodnoty, používajú svoju fyzickú silu naskrz nekontrolovane, diktujú celým národom svoju takzvanú pravdu a popierajú tým posvätné práva človeka, zakotvené aj v premnohých medzinárodných dokumentoch.

Táto neludská prax spôsobila a stále viac spôsobuje pád poriadku, znemožňuje normálny ľudský život a privoláva pohromy.

V tejto situácii by mal každý zodpovedný človek cítiť povinnosť vzoprieť sa na svojom mieste a vo svojom postavení proti záplave svojvôle, ktorá ničí ľudí, civilizáciu i kultúru a hrozí zničiť už i celú planétu. Treba pevne brániť človeka proti nespravodlivosti i proti neslobode a nepoddať sa zdanlivej presile zla. Jedni to robia veľmi čestne teoreticky na univerzitách a iných inštitúciách prednáškami a výskumom ľudských problémov, iní ako spisovatelia, čestní zákonodarcovia v parlamentoch, politici a diplomati činmi v duchu pevných etických zásad. Premnohým ďalším pripadla azda skromnejšia, i keď nie ľahšia, ani bezvýznamnejšia úloha - brániť človeka, právo a slobodu životom. Tým, že odolávajú všetkým formám nepravdy a svojvôle, ktoré majú za cieľ pokoriť a zlomiť človeka. Títo všetci nemôžu azda príliš mnoho a nahlas hovoriť a nemajú v rukách ani inú moc. Ale môžu mať vplyv, ktorý sa nepozorovateľnými cestami šíri na všetky strany. Takýto tichý a takmer nebadateľný vplyv mali premnohí kresťania všetkých storočí a pomáhali ním udržiavať národy a svet. Takýmto vplyvom pretvorili kedysi postupne Rímsku ríšu i barbarské národy a cez zdanlivo nepatrných ľudí, akými boli v počiatkoch Benedikt, František z Assisi, Ignác z Loyoly či premnohí iní, skromní a takmer neznámi mladíci a devy, muži a ženy, pomáhali preduchovňovať podľa evanjelia Európu, Ameriku i ostatný svet - pre dobro človeka.

Aj dnes je mnohým dopriate brániť človeka na verejných fórach a vo verejne uznávanom postavení. Iní takúto možnosť nemajú. Mne tiež pripadla úloha omnoho skromnejšia - brániť človeka, jeho dôstojnosť, práva a slobodu predovšetkým životom - v rozličných zamestnaniach, z toho viac než dvadsať rokov ako robotník.

I keď to bol neľahký, bol to predsa len dobrý údel, a ja som ho prijímal do-
dnes ako svoje najvlastnejšie poslanie, ktoré som si cez dlhé roky odôvodňoval
stále dôkladnejšie aj teoreticky myslením, aj vierou v srdci ...

Teraz Vám úprimne ďakujem, pán Prezident, i Univerzite Notre Dame, za
rozhodnutie vyzdvihnúť i tento spôsob obrany človeka, jeho dôstojnosti, nedotknú-
teľnosti a jeho práv. Som rád, že podľa Vašich slov rozhodnutiu Univerzity v tom-
to prípade má dominovať prvok, ktorý je viac než čisto osobný a ktorým sa má vy-
jadriť uznanie a vďačnosť všetkým tým, ktorí kdekolvek na svete obhajujú človeka
- od univerzitného profesora, cez verejného činiteľa, až po Matku Teréziu a naj-
skromnejšieho misionára v Indonézii alebo v Zambii. Týmto dostáva Vaše rozho-
dnutie krásne ľudské rozmery a akúsi posvätnú hĺbku. Zvlášť by som si priaľ,
aby sa poslucháči Univerzity Notre Dame, ale i ďalší s nimi nadchli rozhodnutím -
z pevného postoja viery dať svoje sily do služby človeka v jeho duchovných i
hmotných potrebách a aby sa tak stali skutočnou nádejou sveta !

Nakoniec sa musím vyjadriť k pozvaniu, aby som prišiel 18. mája 1986
osobne na slávnosť, prijať čestný doktorát práv. Žiaľ, toto želanie mi za da-
ných okolností nie je možné splniť. Bol by som však rád, keby som Vám tým
nespôsobil príliš veľké sklamanie - aj to patrí k môjmu životu. Na slávnosti
ma však zastúpi univ. profesor Dr. Felix J. Litva z Gregoriánskej univerzity
v Ríme. Ja sám budem v týchto dňoch s Vami veľmi živo duchovne spojený.
Zvlášť srdečne už teraz pozdravujem a blahoželám všetkým vzácnym osobnostiam,
ktoré dňa 18. mája 1986 príjmu čestné doktoráty a vyznamenania, na čele
s biskupom James W. Malone, Prezidentom národnej konferencie katolíckych bi-
skupov.

Magnificencia, pán Prezident Univerzity Notre Dame ! Ešte raz ďakujem
za nečakanú pozornosť, úprimne Vás pozdravujem a zostávam

srdečne Váš

28. apríla 1986

851 02

J. Ch. Korec
Vilová 7
Bratislava
Československo

35 ROKOV OD BISKUPSKEJ VYSVIACKY OTCA KORCA

24. augusta 1986 bude biskup Ján Chryzostom Korec sláviť 35 - te vý-
ročie svojej biskupskej vysviacky. Týchto 35 rokov prežil väčšinou ako ro-
botník - z toho 8 rokov vo väzení, stále až dodnes pod dozorom Štátnej bez-
pečnosti. Tento 62 ročný človek žije tu medzi nami. Vedeli sme a vieme, že
otec Korec doteraz nedal nikdy nijaké interview. Ale predsa sme mu v dôver-
nom kruhu položili niekoľko otázok v rámci rozhovoru o Cirkvi a viere a o
jeho názoroch na ne. Neodmietol odpovedať. Bol zdržanlivý, nedotýkal sa priamo
politických problémov - je človekom evanjelia a Cirkvi, čo si v jeho poslaní
veľmi vážime. Ale ani neuhýbal a hovoril veľmi priamo. A čo sme si zvlášť vši-
mli - neponosoval sa, nenariekal, nekritizoval, neodsudzoval. Hovoril pozi-
tívne, čo robiť, a načrtával výhľady. Nijaká skepsa, nijaké znechutenie a

znehucovanie. Považujeme to za veľmi kresťanské a povzbudzujúce. Hovoril tak, ako doteraz žil a ako žije. Mohol by to byť aj program pre nás - podľa evanjelia a podľa úprav Cirkvi. Tu sa delíme s tým, čo sme od neho počuli a čo bolo a je pre nás natrvalo povzbudením i posilou.

1. otázka : Na začiatku sme sa otca biskupa opýtali, ako sa pozerá na uplynulých 35 rokov svojej biskupskej cesty, ktorá sa tak radikálne líšila od ciest iných biskupov.

J. CH. K.: Nielen môj život, ale aj životy iných sa podstatne odlišovali od toho, čo sme si plánovali v mladosti - ja konkrétne od roku 1939, keď som vstúpil do Spoločenosti Ježišovej na Slovensku. Odlišný od pôvodných plánov bol aj život veľkého biskupa Vojtaššáka, ktorého tiež v starobe "iný opasal a vodil". Aj pre mnohých ďalších kňazov a laikov život pripravil u nás premnohé prekvapenia a nečakané zmeny. Prežívala ich celá Cirkev na Slovensku, ba celý národ. Podobne bolo tomu v Čechách.

Chvíľu svojho narodenia, prostredie a dejinnú atmosféru svojho života si nevolíme my sami - sú nám dané. Dôležité je to, čo máme v danej situácii pre dobro celku robiť, aké poslanie sa nám zveruje a ako ho chceme plniť. Pre nás veriacich bolo a je závažné, že o všetkom vie Boh a že stále stojí pri nás. Kedy plnil Tomáš Moruš viac svoje životné poslanie - ako kráľovský kancelár, alebo ako kráľov väzeň. A kedy viac slúžil Bohu, Cirkvi a ľuďom sv. Ján Chryzostom - na stolci patriarchu v Carihrade, alebo ako ~~vyhnanec~~ pri Čiernom mori ? Myslím, že obaja plnili svoje poslanie vďaka a vo všetkom. Podľa evanjelia apoštoli mali svedčiť slovom i životom, pred súdmi, vladármi i pohanmi, a to malo byť "na svedectvo všetkým národom". Ako veriaci a kňazi sme nedostali prísľub blahobytného života ... Dostali sme však prísľub blaženosti i pre chvíle a roky ľudsky namáhavého svedectva o Kristovi - i v potupe, tvrdej práci a vo väzeniach. Podľa Skutkov apoštolov v prvom väzení na európskej pôde vo Filipách Pavol a Silas sa "modlili a spievali Bohu" ! A riaditeľ väznice i "celý jeho dom" sa obrátili a dali sa pokrstiť... Sv. Pavol bol stále rovnako veľkým a svätým apoštolom "v sláve i potupe, v dobrej i zlej povesti, ako trestaný, ale nie usmrtený, ako zarmútený, a predsa vždy sa radujúci !" Kríž patrí akosi ku štatútu kresťanského a najmä kňazského života. Vo viere, v láske a v nádeji to nie je zlý údel ...

Ako sa pozerám na uplynulé roky ? Mal som šťastie, za ktoré neprestávam P. Bohu ďakovať, že som nebol nikdy zatrpknutý, aspoň nikdy nie nadtľho. Prečo by sme aj my na Slovensku nemohli vydávať svedectvo vďačnosti za tisícročný dar viery a pre dobro národa aj trocha tvrďším životom ? Môj bol niekedy riadne tvrdý, najmä keď myslím na svoju 24-ročnú prácu robotníka - na dlhé roky na daždi, snehu a fujavici... Ale samotným štúdiom filozofie a teológie, ba ani prípravami na kázne a prednášky by som asi nikdy nebol tak pochopil, aký je P. Boh verný, keď sa usilujeme byť verní my ! Všetko za tie roky ťalo do živého - ale vo všetkom bol živo prítomný ukrižovaný a vzkriesený Pán a jeho Duch Pravdy a Sily ! Nikdy som nechcel, a nechcel by som ani dnes, meniť svoj život za nijaký iný. Nezávidel som niektorým svojim vrstovníkom, ba ani niekdajším priateľom, ktorí urobili kariéry a uplatnili navonok výraznejšie svoje nadanie a schopnosti na vysokých postoch. Aj teraz sa ešte za nich modlím, aby neprišli pred Božiu tvár s prázdnyimi rukami ... Ja som našiel na svojej ceste mnohé strminy a trnia, ale aj pokoj a mnoho radosti. Zvlášť ďakujem P. Bohu za to, že som doteraz nikdy ne-stratil chuť do života.

Nerobím si príliš veľké zásluhy. Čím som starší, tým mi je jasnejšie, že to najhlavnejšie patrí milosti, a teda Bohu. Všetko je jeho dobrotivosť a jeho milosrdenstvo. Dobrotivosť, že vôbec sme, že žijeme, že máme isté schopnosti a dary, že niečo vydržíme, že vieme byť verní, že slúžime iným, že ... Sv. Pavol toho vyrátal omnoho viac, ale nakoniec zhrnul, že milosťou je tým, čím je ... A všetko je ďalej Božie milosrdenstvo ... Všetci sme boli zachránení v Kristovom kríži

vo chvíli krstu, a sme zachraňovaní ustavičným odpúšťaním ... Kto z nás ho nepotrebuje ? Kto by mohol hrdo vypnúť hruď pred Bohom ? Čo všetko nás ťaží a za čo všetko sme zodpovední už "zanedbaním dobrého", ako si to pripomíname na začiatku každej sv. omše... Myslím si, že omnoho viac veľkorysosti a hrdinstva, ak už tak chcete je na strane Božej, než na našej strane ... Naozaj - milosťou sme tým, čo je v nás dobrého. Som rád, že som o tom stále viac a hlbšie presvečený.

2. otázka : Otec Korec žije izolovaný od biskupov sveta. Naša otázka znela "ako prežíva v tejto izolácii život všeobecnej Cirkvi" ?

J. CH. K.: Moja izolovanosť je navonok veľká, vnútorne vôbec nie. Jednota s Cirkvou sa prežíva v prvom rade v mysli poznaním, v srdci vernosťou a láskou. Takto sme prežívali jednotu s veriacimi, kňazmi, biskupmi i s nástupcom sv. Petra aj vo väzení. Popri všetkej skúposti našich informácií o Cirkvi vieme o nej dosť, aby sme ju mali stále viac radi. Každá malá správa o tom, ako biskupi, kňazi a veriaci sveta plnia svoje veľké poslanie v Nemecku, v San Salvadore, v Zaire či na Filipínach nás povznáša ! Cirkev je jedna, je svätá, je katolícka a apoštolská. Mala Vincenta z Pauly, má Matku Teréziu. Mala takých, čo vykupovali otrokov aj za vlastný život, má Maximiliána Kolbe. Mala Leva Veľkého, má Jána Pavla II. Cirkev sa stretá s ťažkosťami a kritikami - ale húževnato rieši prvé, odpovedá životom na druhé. Má i nedostatky ... Ale ako sa očisťuje ! A ako nadšene, pravdivo a odvážne hlása pravdy evanjelia vo svete, ktorý stratil takmer všetky miery a meradlá - chráni jednotlivca, chráni rodinu, chráni národy ... Rozvíja podnety Koncilu a vovádza ich do života. Kritizujú ju zľava i sprava, útočia na ňu, prenasledujú ju - ale ona plní svoje poslanie s dôverou...

3. otázka : Kým je pre vás pápež ?

J. CH. K.: Kým je pre mňa pápež ? - Svätým Ocom ! Čím viac na neho útočia, tým viac za neho ďakujem denne P. Bohu ! A obdivujem jeho zjav - jeho nadanie, jeho schopnosti, jeho silu a húževnatosť, jeho spontánnosť a objavnosť, jeho vieru a jeho lásku. Rozdáva sa na roztrhanie ! A je nám všetkým taký blízky - aj nám Slovákom. Tolko pamätá i na nás ! Cirkev hŕ potrebovala ako Skalu, ako svedka viery a lásky, ako posla jednoty ! A potreboval ho i nenávisťou rozbiť a zmietaný svet ! Pamätáte sa ešte na to ? Takmer v agónii na tretí deň po atentáte nahovoril oslabeným hlasom vety pre nedelňý "Angelus" - a odpustil svojmu vrahovi ! Potom ho navštívil vo väzení. Zlomyselní aj to obrátili na ruby ... Ale pre nás je to všetko dôvod, aby sme nástupcu sv. Petra mali ešte viac radi ! V našej situácii je Skalou jednoty, a to nás sťmeluje, dáva nám silu. Keď počujeme jeho hlas, hlas Svätého Otca, cítime sa tu na Slovensku ako rodina a ako "domestici Dei", boží domáci v celej Cirkvi ! Cítime, že patríme do rodiny veriacich celého sveta. Je pre nás mocným povzbudením každá modlitba biskupov, kňazov a veriacich, za nás kdekolvek na svete. Sme vďační za každé slovo pravdy, ktoré vysloví niekto za nás a na našu obranu v Rakúsku, Nemecku či vo Francúzsku. Ale nejde len o nás. Teší nás a povzbudzuje každý pekný čin lásky združení, inštitúcií i jednotlivých našich bratov v Nemecku, v Taliansku, Holandsku, čo v Amerike, Kanade, v Afrike alebo v Ázii - či je to už zápas o spravodlivosť, alebo činy kresťanskej charity... Vtedy cítime jednotu a svätú hrdosť na Cirkev, ktorej Skalou je Peter, ktorý má dnes meno Ján Pavol II...

4. otázka : V Československu je snaha deliť Cirkev na legálnu a tzv. "tajnú Cirkev". Ako sa na toto delenie pozeráte Vy, ktorí ste v r. 1951 boli tajne vysvätení na biskupa ?

J. CH. K.: Viem, že sa hovorí o "tajnej Cirkvi", že sa o nej píše v novinách

a že nás do nej zahrnujú. Zaujímavé, že nik nejde pritom až na koreň vecí - prečo sú u nás kňazi a reholníci mimo pastoračie, alebo prečo boli pred desaťročiami vysvätení biskupi, ktorí sa nemôžu dostať cez desaťročia ani len k oltáru katolíckych kostolov ... Nik nevysvetlí pravdivo, prečo sa nehovorí o nijakej tajnej Cirkvi napríklad v Rakúsku alebo vo Francúzku, ba ani v NDR, kde nemá nijaký kňaz ani veriaci zakázané pracovať verejne. Pokiaľ ide o mňa, nikdy som ani slovami, ani v srdce nerozdeľoval Cirkev na Slovensku na tajnú a netajnú. Je len jedna Cirkev. Aj kňazstvo je jedno - Kristovo. A kňazi môžu byť len verní, alebo neverní. Premnohí kňazi v pastoračii sú vzorom apoštolského života. Vychovávajú deti, posväcujú bohoslužbou a sviatosťami - všetko za neľahkých podmienok. Ako im je Cirkev za ich vernosť vďačná ! A zjavy nevernosti ? Neverný kňaz musí čítať sám vo svojom svedomí - čo sľuboval pri vysviacke, a čo robí dnes... Mal by si to povedať on sám prv, než mu to povie Boh ... Dobrých kňazov majú veriaci z duše radi - naozaj ich majú radi ! Dobrý kňaz je na Slovensku ešte stále čosi také ako otec. Pre zlých kňazov zas naši veriaci neprestali veriť, tak ako neodhodili evanjelium pre Judáša, ktorý bol za chudobných, ale potom za strieborné predal Majstra ...

Kňazi, ktorí nemôžu pracovať vo verejnej duchovnej správe, neprestali byť kňazmi. Ani reholníci neprestali byť reholníkmi. Zasvätiť sa P. Bohu môže každý človek na svete, teda rozhodne aj na Slovensku, či už verejne, alebo neverejne. Tomu sa nedá zabrániť ! Ak máme dnes na Slovensku a v Čechách laikov, ktorí cítia a žijú s Cirkvou, je to osobitný dar Pánov na jej Cirkvi. Sme zaň hlboko vďační. Ak si kňazi, reholníci, zasvätení mladí muži i ženy a premnohí laici dnes považujú za povinnosť pomáhať Cirkvi službou apoštolátu, znamená to, že Duch Svätý oživil naše spoločné základné kresťanské poslanie, ktoré je misijnárske. Všetci máme byť svetlom a soľou a kvasom - kňaz, osobitne zasvätený i každý veriaci laik. Len jedno musíme mať stále na mysli : Ak sa nechceme stať čírymi súkromníkmi, čo podľa dejinných skúseností a slovníka Cirkvi znamená sektármi, musíme všetci žiť s Cirkvou a vydávať svedectvo evanjelia podľa pravdy, ktorú ona hlása a vysvetľuje. Musíme byť s ňou stále spojení a dať sa ňou viesť. Cesty tohto spojenia s Cirkvou stále existujú. Nemôžeme ohlasovať svoje pravdy a zavádzať si svoje poriadky. Cirkev je vybudovaná na apoštoloch a na Petrovi. Apoštolmi sú biskupi sveta, Petrom je biskup Ríma. Spojenie s nimi, svedectvo a služba v jednote pravdy a disciplíny s nimi, zavezuje každého kňaza, reholníka i laika. Nijaký jednotlivec, ani nijaké spoločenstvo sa z tejto jednoty nemôže vyčleniť a považovať za nejakú nezávislú elitu, ak sa nechce od Cirkvi oddeliť. Toto je veľký príkaz svedomia pre každého, kto chce Cirkvi pomáhať - popri stenčenej a povážlivo obmedzenej verejnej pastoračii - musí byť s ňou spojený. Nestačí držať v rukách Bibliu, čítať ju. Aj sv. Písmo nám vysvetľuje Cirkev. Podľa jej úprav apoštolujeme, vysluhujeme a prijímame sviatosti. Všetko s Cirkvou a v nej !

5. otázka : Dnes sa u nás veľa diskutuje o problémoch medzi katolíckymi kňazmi. Aké vlastnosti by mal mať podľa Vás kňaz v našej krajine ?

J. CH. K.: Každý kňaz má byť kňazom Kristovým, a to naveky ! Jeho základné vlastnosti sú opísané vo sv. Písme, najmä v listoch sv. Pavla. Ak sa dnes príliš mnoho diskutuje o kňazstve a o jeho vlastnostiach, je to možno aj znak, že sme v tejto veci akoby stratili kontakt so Zjavením. Podstata a poslanie kňazstva sú jasné. Koncilový dekrét mnohé veci spresnil pre dnešok. Pápeži dané podnety rozvíjajú ďalej. Ako však vyrábať všetky vlastnosti dobrého kňaza u nás ? Je ich mnoho. Má byť zakotvený myslou, srdcom i bytosť v Kristovi, v jeho milosti. Má byť kňazom Cirkvi, spojený s ňou cez nejakého biskupa, alebo reholného ordinára. Má byť verný Kristovi cez vernosť Cirkvi. To je základ.

A potom ? Má meditovať, stále sa vhlbovať do štúdia právd a tajomstiev, má mať rád ľudí, má byť obetavý, nenáročný a ochotný. Má byť rozvážny i plný odvahy. Má dôverovať P. Bohu vo všetkých ťažkostiach ... Je toho toľko a je to krásne ! Prečítajte si knihy "Byť kňazom", "Žiť kňazstvo", "Milovať kňazstvo", "Kristov odkaz", O poslaní kňaza ! Ako však možno zhrnúť pravdu o kňazstve do niekoľkých viet ? Ak myslíte na otázku celibátu a podobné veci, o ktorých sa kde - tu debatuje - kto nemá preň zmysel, nech nejde za kňaza. Ušetrí od problémov seba, veriacich i Cirkvi. Je dosť mladých mužov, ktorí chcú byť kňazmi, pretože rozpoznali v sebe volanie k bezvýhradnej službe v celibáte. Táto otázka nie je u nás ani podstatná, ani nie je v popredí - máme i laikov, ktorí žijú v celibáte ! Nami dnes hýbu vážnejšie a pozitívnejšie problémy - ako uchovať a šíriť vieru a brániť Cirkev. A to môžu robiť len naskrz oddaní kňazi i veriaci !

6. otázka : Minuloročné púte na Velehrade, v Levoči, v Šaštíne a v Trnave ukázali, že mládež sa dnes živo hlási k náboženstvu. Možno tento jav podľa Vás vysvetliť čisto ľudsky, alebo v ňom vidíte omnoho hlbší proces ?

J. CH. K.: Pre veriaceho človeka nič nie je čisto ľudské. O všetkom vie P. Boh, ktorý naše životy jednotlivcov i národov riadi, alebo o nich aspoň vie a isté veci dopúšťa ... Obnova náboženského života na Slovensku a v Čechách nie je len ľudské dielo ! Je to dielo Ducha Svätého ! Duch Svätý rozdáva tu veľkoryso svoje dary - charizmy. Prvým darom je samotná viera. Ak je živá, prezrádza živú prítomnosť Ducha. Dary Ducha Svätého sú niekedy také zjavné a prekvapujúce, že hraničia priamo so zázrakom. Kdesi celkom blízko na tejto hranici zázraku je to, čo pozorujeme v posledných rokoch u nás - tisíce a desiatitisíce najmä mladých ľudí, ale i starších, hľadajú nástojčivo P. Boha a nachádzajú ho cez jeho Syna uprostred Cirkvi ! A keď ho našli, ich viera, oživená láskou, nedá sa ničím sputať ! Je to čosi ako nové Turíce. Každý si hľadá spoločenstvo veriacich, rodia sa nápady, predkladajú sa podnety, tvoria sa s nadšením duchovné programy, rozvíja sa bohatý kresťanský život. Takmer v každom meste a teraz už i v každej obci ! Je to obdivuhodné kvasenie, prejavované obetavosťou, podnikavosťou a odvahou. Máme krásnych mladých ľudí, obdivuhodných mladých i starších manželov i starých otcov a matky ! Zdnžujú sa okolo kňazov, združujú sa okolo nadšených a verných laikov, ktorí sú spojení s kňazmi a cez nich s Cirkvou. Počúvajú sv. Otca, meditujú nad evanjeliom, zúčastňujú sa denne na eucharistii, študujú a rozoberajú otázky viery, duchovného života a súčasných potrieb Cirkvi. Chodia spoločne na výlety, kde sa utvrdzujú v nepredstieranej láske kresťanského spoločenstva. A vydávajú svedectvo pred ostatnými, ktorí hľadajú. Mnohí naši mladí ľudia si už vypestovali krásnu apoštolskú a misionársku dušu. To je čosi, za čo treba denne ďakovať P. Bohu !

Či je to len čosi ľudské ? Nie je ! To je dar milosti tomuto národu ! To je dar Ducha Svätého ! Je predovšetkým nezaslúžený, ako každá milosť. Ale v Božom poriadku spásy naozaj jestvuje akési Božie hospodárstvo a ekonómia - modlitba a obety jedných pomáhajú druhým. Tisíce trpiacich chorých dnes nám vyprosujú dar spoštolátu. A tisíce trpiacich v predošliých rokoch, a to najrozličnejším spôsobom od choroby až po väzenie, nám iste vyprosili dnešnú vernosť kňazov a vieru mladých. Nijaká rodina, nijaký študent, ani jedno dieťa v škole a otec v zamestnaní netrpeli nadarmo. Nijaký kňaz, ani biskup Vojtaššák a Gojdič netrpeli márne !

7, otázka : Medzi ľuďmi vládne skepsa, únava a bezvýhodiskovosť. A to nielen v našej vlasti, ale i vo svete. Čo prináša v tejto situácii Cirkev tomuto svetu, tejto vlasti, nášmu národu ? Ako sa pozeráte v tejto súvislosti na činnosť Charty 77 a "Výboru na obranu nespravodlivo stíhaných" ?

J. CH. K.: Skepsa v dnešnom svete u nás i okolo nás ? Strata smeru ? A čo Cirkev uprostred toho všetkého a my uprostred národa ? To je mnoho otázok ! Riešia ich historici kultúry, sociológovia a mnohí iní ... O tom, že je vo svete mnoho nechute a bezradnosti, a že ich je dosť aj u nás, netreba pochybovať. Čítal som také otrasné samizdatové literárne dielo v češtine i v slovenčine, že ma rozbolela hlava. Nemám to rád. To nie sú ani kresťanské postoje, ani kresťanské pohľady. Samý marazmus, blato, špina a hnoj - ani svetielko nádeje. Písali ich nie kritici a skeptici, lež skôr cynici, alebo azda zúfalci. Neradím čítať také veci - načo ? Zájďte si medzi našich mladých veriacich chlapcov a dievčatá. Rozprávajte sa s nimi, idte si s nimi zalyžovať, urobte si s nimi krížovú cestu, nočnú adoráciu, alebo choďte s nimi na hrebeňovku ! To je niečo úplne iné. Uvidíte pravý opak skepsy ! A to je práve to najcennejšie, čo máme i dnes v Cirkvi ! Ona je "columna veritatis" - je pilierom pravdy ! Ona vie, ktorým smerom sa máme dnes uberať a ako na to ísť. Nedôveruje človekovi samému, ale dôveruje mu v Bohu ! A preto popri všetkej biede dnešného sveta a života neprepadá skepse a zúfalstvu a chráni pred nimi aj nás ! Nie teóriami, lež životom - modlitbou, Písmom, sviatosťami, jednotou v Kristovi.

Medzi základné skutočnosti nášho kresťanského života patrí teda nádej, oživená vierou a najmä láskou. To nie sú frázy ! Pozrite na veriacu matku. Tá nemá ani čas na skepsu - má rada svoje deti a obetuje pre ne všetko ! Pozrite sa na toho mladíka po maturite ! Chce byť kňazom ! Chce sa starať o dobro ľudí, keďže vidí, že ľudia potrebujú nielen lekárov a murárov, ale majú i potreby duše a ducha - on im chce pomáhať práve toto druhé. To nevyrastá zo skepsy ! To je obdivuhodná ochota, nadšenie, záujem, program a videnie budúcnosti, ktoré chce pomáhať, formovať a tvoriť. Pozrite sa na iných, ktorí sa starajú o chorých - to nie sú skeptici ! Tí v láske ku Kristovi zachraňujú a obohacujú život a robia ho znesiteľným ! To všetko sa u nás šíri ... Ale nejde len o nás - ide o celú Cirkev ! Pozrite na Matku Teréziu a jej dcéry - nadchýňajú celý svet. Pozrite na misionárov po všetkých kontinentoch ! Sú medzi nimi aj naši Slováci ! Tých nevedie skepticizmus ! Vedie ich viera a láska. Tí poznajú smer svojho života a vedia pomáhať i radiť aj iným. Pozrite si sv. Otca ! Ten nie je bez smeru, ani bez nadšenia. Na jednej apoštolskej ceste v Ázii povie aj sto príhovorov - diplomatom a vedcom, mládeži i kňazom, a ešte si nájde čas pre malomocných a väzňov ! A každého povzbudzuje ! A vítajú ho ako posla pokoja, posla spolupráce, či ako "svätca zo Západu"...

Nie, my neprepadáme a nechceme prepadnúť skepse ! Ani nechceme stále rozhrabávať len zlé a úbohé stránky života. Vieme o nich dosť. Ja nerád stále hovorím len o nedostatkoch - to ubíja. Vieme, ako má vyzeráť život podľa evanjelia - tak ho žíme a utvárajme. Ani pod zámienkou umenia netreba znechucovať a ubíjať. Cirkev sa ani nezhrabáva do kapitulantskej skepsy, ani nestojí bokom od problémov sveta. Rád myslím na to, že Cirkev má dnes ešte i v takom Japonsku, kde je málo katolíkov, okolo 7. 000 reholných sestier, ktoré vedú školy a slúžia chorým v nemocniciach. Má v Japonsku základné, stredné a odborné školy i univerzity. Tých je tam dvanásť a majú niekoľko desiatok tisíc poslucháčov. Cirkev ich vychováva nie ku skepse, lež k tvorivému životu. - Je pre mňa povzbudzujúce, že v Indii, kde je len asi 12. miliónov katolíkov, má Cirkev

2.500 detských škôlok, 6 000 základných škôl a 3 000 nadstavbových. V kolégiách vychováva asi 140 000 žiakov, na katolíckych univerzitách študuje viac než 40 000 poslucháčov. Ale súčasne má tam Cirkev 600 nemocníc, 1500 ambulancií, 220 leprozórií, 300 starobincov, 1 200 domovov pre siroty ... - V celom svete má Cirkev asi 500 vyšších inštitútov vzdelania, z toho 200 univerzít ...

To všetko svedčí o všetkom inom, len nie o defetizme a skepse - to je znak života a tvorivosti evanjelia ! Je pravda, mnoho problémov vo svete, ktoré nás ťažia. Niekedy máme na ich riešenie i rozličné názory. Ale ak zostávame pevne na stanovisku viery, smieme hľadať a podnikat ... A práve to robí Cirkev po celom svete. Cirkev nežije len v kostoloch. Zo sv. omše veriaci odchádzajú do ulíc miest a obcí za svojím kresťanským poslaním svedčiť a slúžiť. Národy to vedia. Vedia to i tam, kde majú predpojaté vlády alebo rovno vlády nepriateľské voči Cirkvi a kresťanstvu. Na Cirkev hľadajú s úctou i nekresťanské národy. Je pre nás povznášajúce, keď v Indii napíšu, že za 100 rokov nemala India návštevu takej vzácnej osobnosti, akou bol pápež Ján Pavol II. roku 1986... To nie je triumfalizmus - to je vďačnosť za to, že Cirkev je živá a oživuje ...

Náš národ si Cirkev preto stále nielen váži - on ju miluje. Cez ňu sme sa ako národ zrodili, ona nás držala pri živote po stáročia aj v najťažších okolnostiach. Cirkev sa nám prihovárala v kázňach i v spovednici našou rodnou rečou, udržovala nám školy, dala nám univerzity v Trnave a v Košiciach, jej kňazi bránili a viedli národ a dávali mu knihy, či to už bol jezuita Benedikt Štúr, Ján Baltazár Magin, Bernolák, Hollý, Moyzes alebo Radlinský. Dala nám spisovateľov a básnikov až po Janka Silana, vychovala nám premnohých vzdelancov. Národ žil kresťanstvom, kresťanstvo žilo v ňom. Sládkovič, Hviezdoslav i Vajanský boli veriaci ľudia. Toto bohatstvo ducha nepreváži a neumlčí dnes svojou troškou nijaký spisovateľ či nejaký pisateľ veršov malého formátu. Našou úlohou je pripomínať mladým to, čo sa pred nimi zamlčuje - trvanie národa od chvíle zrodenia za čias cyrilometodských cez Cirkev a jej evanjelium. Toto vedomie treba šíriť a prehlbovať. Cirkev u nás je veľmi tesne spojená s národom a národ s ňou. A dejiny sa už nedajú ani zmeniť, ani odpísať. Som presvedčený, že pár tisíc ľudí na tom nič nezmení. "Stat crux, dum volvitur mundus" - kríž stojí, zatiaľ čo svet sa zmieta. Pravda, veľmi mnoho závisí od nás. Každá generácia je zodpovedná za duchovnú kontinuitu života národa. Ale ak budeme žiť z viery a starať sa o národ, P. Boh nás iste neopustí !

Vlast' ? Je to skôr telo - hory a rieky, údolia a úbočia, polia a pasienky, dediny a mestá. Národ je dušou vlasti - svojím zmýšľaním, svedomím, mravnosťou, tvorivosťou a kultúrou. Našou úlohou je robiť všetko, aby táto duša bola zdravá, aby patrila Bohu cez Cirkev. Vlast' s takouto dušou bude iste kvitnúť a prinášať ovocie !

Spravodlivosť si žiada povedať, že nielen my veriaci zápasíme o základné hodnoty života u nás - o úctu k človekovi, k slobode a k spravodlivosti. Aj mnohí iní, a to veľmi čestní ľudia a hodní všetkej úcty, obetujú veľmi mnoho pre obranu týchto spoločných ľudských hodnôt. V tom sme si zajedno. Nielen že si ich vážime - v mnohom budujeme spoločné dielo ľudskosti, hodné človeka. My, pravda, ideme v odôvodňovaní ďalej než sú čisto ľudské dôvody a základy. Ale to neuberá nič z našej úcty k tým, ktorí stoja za "Chartou 77", patria k "Výboru pre obranu nespravodlivo stínaných", alebo ktorí inak pomáhajú brániť človeka.

8. otázka : Na záver ešte jedna otázka : V Československu vládne spoločenské zriadenie, ktoré sa netají tým, že chce odstrániť náboženstvo zo života spoločnosti. Má podľa Vás tak malý národ, ako je slovenský a český nádej, uchovať si v tomto zápase život viery v Cirkvi, keď z ľudského hľadiska je takýto zápas nerovný ba nemožný ?

J. CH. K.: Prežitie národa ? Nič telesné nie je samo osebe nesmrteľné - podlieha rozpadu. Ako jednotlivci iste zomrieme. A národy budú existovať tiež len do chvíle, kým nenastane "nové nebo a nová zem"... Ale národy sú hodnotou, ktorú treba brániť, chrániť a rozvíjať. Prežívanie národov nezávisí len od ich fyzickej veľkosti a moci. Aj veľké národy zanikli, keď nemali už z čoho duchovne žiť - Asýrčania i Peržania i Rimania ... Kde sú Vizigóti a Ostrogóti, kde európski Kvádi, Markomani, Iberi, Kelti či Ligurovia ? Aj veľké národy podľahli vojnám a zmizli značné a absorbované, alebo sa rozpadli mravne ...

Náš národ si ucnovával a rozvíjal život aj uprostred nepriazne dejín nie len vďaka chlebu, ktorý si dorobil na poli, ale aj vďaka Božiemu slovu, ktorým ho živila Cirkev - národ vedel, čomu žije ! Vedeli to matky a otcovia, deti a mládež, starci i starinky, jednoduchí i vzdelaní. Toto svoje poznanie prežívali s ružencom v ruke doma, na poli i na cestách, vyslovili ho v prísloviach a porekadlách, vyspievali ho v premnohých piesňach, vtlačali ho do dreva a do kameňa po lesoch a námestiach, nakreslili do obrazov, na stenách príbytkov, zhmotnili v stavbách chrámov, kde toto poznanie slávili ako sväté tajomstvo nedelu čo nedelu, na každé Vianoce, Veľký piatok a vo Veľkonočné ráno. V tomto tajomstve, ktoré sa volá Kristus, sa rodili krstom, žili ho a v ňom aj zomierali, odchádzajúc do Božej večnosti. Národ žil a tvoril z viery. A keď prišli Tataři a Turci, národ ako celok neprijal ich cudzie názory na život, bránil sa fyzicky, potom celou dušou - neprijal prvky, cudzie jeho životu a odolával im, ako zdravý žalúdok neprijme otravnú látku a vyvrhne ju. V našom národe sa neuchytili vo veľkom myšlienky osvietenstva proti náboženstvu, kresťanstvu a Cirkvi. Naši ľudia sú vo veľkej miere odolní aj dnes voči všetkému, čo je národu vo svojej podstate cudzie. Nie sú veľmi bojovní, to je pravda ... Sú v mnohom slabí. Sú azda i vo viere neraz povrchní alebo ľahostajní. Ale málo nájdete u nás ľudí, ktorí by sa rovno chvastali tým, že sú proti Bohu a že sa z neho смеjú... Taká bohorúhavosť je na Slovensku ešte stále zriedkavá. A keď sa nájde taký rúhač, každý vidí, o akú úbohú kreatúru v podstate ide ...

Stratili sme veľmi mnoho. Boli nám odňaté násilím takmer všetky viditeľné prostriedky šírenia a udržiavania viery - tlač, vydavateľstvá, knihy, spolky, semináre, všetky rehole. Nemáme ani sv. Písmo a katechizmus. Proti nám stojí škola od škôlky po univerzitu, stovky novín a časopisov, rozhlas a televízia, divadlo a literatúra. A predsa žijeme z viery a videli sme sa na Velehrade ! Vieme si knihy opisovať aj rukou. Stretávame sa a pomáhame si.

Ako je to všetko možné ? Náš človek stále akosi cíti, že jestvuje tajomstvo... Je ním narodenie, je ním život, je ním smrť ... Náš človek akosi vie, že má síce dve oči, ale že ich môže zajtra nemať ... Vie, že má ruky a nohy, ale že ich môže o niekoľko hodín stratiť ... Vie, že má myseľ, ale že toto svetlo, ktorým si svieti, nie je vôbec samozrejmosťou, že je to čosi ako zázrak - poznávať, vedieť o sebe i o druhých, riešiť myslou otázky života a smrti ! A pritom vie, že stačí malé poranenie alebo otras a svetlo vedomia hasne ... Náš človek akosi cíti, že všetko v živote je vlastne dar. Dar, ktorý sme prijali, ale ktorý môžeme stratiť, alebo ktorý nám môže byť odňatý. Keď sa ešte i dnes opýtate nášho človeka, ako sa cíti, povie, že je "chvála Pánu Bohu" zdravý. Ak nie je až natoľko veriaci, povie, že je zdravý, ale v akejsi skrytej pokore zaklepe azda prstom na stôl ako na dvere - to nemusí byť povera, to je akési hlboké vedomie slovenského človeka, že zdravie nie je len jeho vec, že ho nemá sám od seba, ani ako niečo samozrejmé, ani ako niečo, čo nemôže stratiť... Preto hovorí o svojom zdraví s akousi pokorou a dá to aj najavo - zdravie je pre neho dar. A dar akosi ticho predpokladá Darcu ... Len najplytkejší a najprázdnejší ľudia sa chvastajú svojím zdravím, ako by bolo celkom v ich rukách, Ale od tých nič iné ani nečakáme. Náš človek, ktorý je aspoň trochu človekom, cíti za svojím životom tajomstvo ...

Pokiaľ si naši ľudia zachovajú tento zdedený ľudský cit a ľudské zmýšľanie, pokiaľ budú vidieť skryté tajomstvo v narodení dieťaťa i v smrti starca, pokiaľ si zachovajú svedomie - národ bude žiť. A ľudom takého národa, ako je národ slovenský, nie je celkom ľahké odhodiť všetko kresťanské ... Veď to znamená ako vytrhnúť chrboťnú kosť z tela ... Celá atmosféra našich dejín, duch národnej kultúry, ľudová slovesná i výtvarná tvorba, kostoly na výšeninách našich dedín a miest, Božie muky a kríže, rozosiata po poliach, lesoch a horách našej krajiny, literatúra a piesne - všetko hovorí o Bohu a o Ježišovi Kristovi. V takomto národe aj ten, kto si hovorí, že je ateista, to nemá naozaj ľahké. A asi nikdy v živote nebude môcť byť naozaj a až po posledný dych presvedčený, že všetko je hmota, že Boha niet a že sa o neho nemusí starať. Je ťažké byť ateistom až po posledný výdych ... Preto poznáme prípady, že univerzitný profesor, ktorý má rakovinu, sa rozplače a súhlasí, aby mu zavolali kňaza. Stretáme sa so skutočnosťou, že vysokopostavený muž sa pripraví na smrť s kňazom a žiada si cirkevný pohreb ... A stretáme sa s tým, že synovia a dcéry neveriacich a vysokopostavených rodičov hľadajú Boha, začnú čítať evanjelium a obrátiť sa so slzami v očiach cez Cirkev k Bohu. Ateistický autor napísal, že si vie predstaviť a pozná prípady, keď si zomierajúci žiada, aby mu čítali z Biblie. Ale že nepozná prípad a nevie si ani predstaviť, že by si niekto pri umieraní žiadal, aby mu čítali z "Kapitálu"...

Toto všetko a mnoho iných vecí ma v dôvere v Božiu dobrotivosť utvrdzuje v presvedčení, že naše národy slovenský a český majú možnosť uchovať si aj naďalej život vo viere uprostred Cirkvi. Ba ak budeme my veriaci dosť opravdiví, rodina viery sa bude ešte šíriť a prehlbovať, lebo tí, ktorých všetko ostatné sklamalo a sklame, budú vidieť naše živé svedectvo o Bohu a náš šťastný život v ňom. Že ide o nerovný zápas? Kto to môže s istotou tvrdiť, ak sme pri Bohu a ak je pri nás Boh? Že sa to zdá nemožné? V evanjeliu stojí, a ja som sa naučil tomu z celého srdca veriť, že čo je nemožné ľuďom samým, je možné Bohu a ľuďom s ním ... Máme dobrý dôvod veriť, že P. Bohu na nás záleží - On si nás povolal, On si z nás urobil tiež vyvolený národ krstom hneď pri našom národnom zrození. Nemôžem pripustiť, že by si nás bol povolal preto, aby sme mu boli raz na potupu ... To neznamená, že by sme mali byť trufalí, že by sme sa mali opovážlivo spoliehať, alebo že by sme mali len v strachu čakať, čo s nami bude. To znamená dôverovať, v tejto dôvere mať odvahu bez hraníc a robiť všetko, čo je v našej moci. A toho je dosť! A už sa Slovenskom valí vlna za vlnou - v odvahe, vernosti i v misionárskom nadšení tisícov! Mnohí ľudia v dôvere v P. Boha nemajú už strach. Nad nami všetkými visí hrozba atómového požiaru a my všetci sa aj tak máme raz zjaviť pred tvárou Božou ... Čo si oncem zachraňovať, ak stratíme dušu a s ňou večnosť? Mnohí si stále viac uvedomujú, že sa nemáme čo báť. A ľud bez strachu je mocný ľud! Pretože, keď Boh s nami, kto proti nám? Mnohí naši veriaci sú preto ochotní zápasit', obetovať, svedčiť, stretať sa, opisovať si texty a dávať ich ďalej - všetko v spojení s Cirkvou, až po nástupcu sv. Petra. Otázka viery je dnes pre mnohých našich ľudí taká samozrejmá, že kvôli nej sa zrieknu i kariéry i lepšieho platu, lebo bez viery si život nevedia ani predstaviť. Je im jasné, že ľišky a diviaci v horách nemajú problémy svedomia, ani problémy so smrťou a so zmyslom života, ale že človek tieto problémy má a chce si ich riešiť. Slovenský človek si ich stále chce riešiť ... Mladé dievča - gymnazistka považuje svoju vieru za čosi také samozrejmé, že pri vyšetrovaní okolností, za ktorých si spolu s inými robili na chate v lese duchovnú obnovu, neodpovedá na nijakú otázku policajta a na jeho rozčúlené správanie pokojne hovorí, že ona rozprávať veľmi nevie, ale že zato dosť dobre spieva a ak by chcel, že mu niečo zanôti ... Nie je to krásne? Ani len nahnevať sa na ňu nemohol ... Národ takých krásnych mladých ľudí nie je bez výhľadov do budúcnosti!

Niekedy sa zdá, že dnes nemôžeme robiť pre vec viery a Cirkvi príliš mnoho. A predsa môžeme dosť. Len nech sa každý dobre obzrie okolo seba. A nech nezostáva sám ... Žatva je stále veľká, roboty a úloh stále premnoho. No vo

všetkom je dôležité, aby sme predovšetkým pevne stáli - zakotvení vierou v Bohu, láskou k Cirkvi, k národu i k jednotlivým ľuďom ... Pevne stáť ... A vedieť, že pravda, spravodlivosť a právo sú na našej strane. Cirkev je uprostred nášho národa tisícsto rokov ! Ako to napísal náš veľký veriaci básnik Janko Silan ? Takto : "Pohľadnou bude robotou necúvať, lež stáť na horách ! Tu stáť je našou úlohou !" - A ešte dodal : "Náš bitka neprekvapí. Máš silu Pravda dáva ! To nie sú žiadni chlapi, čo vzdávajú sa práva !" - To vyjadruje slovo básnika. Ale máme ešte mocnejšie slovo - slovo Božie. A to nám hovorí : "Otče svätý ! Tých, čo si mi dal, zachovaj v svojom mene, aby boli jedno ako my ! ... Aby aj oni mali plnosť radosti !" /Jn 17, 11. 13/ - Toto Ježišovo slovo je pre nás silou nad všetko pomyslenie - On nás považuje za svojich a chráni nás ! Preto čo ako slabí a krehkí by sme boli, smieme neotrasiteľne dôverovať ! V každom zápase viery posledné slovo má rozhodne Boh.

ZA JANKOM SILANOM

/ Spomienka pri druhom výročí básnikovej smrti /

Pri pohrebe otca Janka Silana, jedného z tých chudobných, povedal Jožo Kútňik : "Chvála otcovi, ktorý dal Cirkvi kňaza a národu básnika." Dal. Ozajstného národného barda. Čo žil, čo prežíval, vliel do básní. Komentoval ustavične seba i víziu blízkeho i ďalekého sveta. Nič ho nenechalo chladným, čo sa týkalo osudov slovenských, ale i svetových.

Mo, básnik nepotrebuje oči, aby videl. Neviditeľným pohľadom blúdil, aby z osídien ničoty vylúskal jemné koreňky všetkého diania, viditeľného, a aby citlivým prstokladom opakoval aspoň úlomky nečujných melodií skutočna. Múdrostou slepca učil ľudí vidieť.

"Hľa, v divnej myslí
divnejší jas,
jas nezávislý
na tarchu čias."

Každý duchovný fenomén, a toľž existencia a život básnika, majú dve tváre, a to dovnútra a zvnútra. Poézia a hudba sa rodia v ríši ticha, v ríši ničoho, v ríši duchovnej intimity, do ktorej sa premietol vonkajší život, viditeľné a vnímateľné dianie. I exkurzy ľudí do oblasti pragmatického konzumovania životných daností, medziludských a medzinárodných vzťahov. I básnik, ako každý človek, je ponorený do interferencie viditeľných a neviditeľných žiarení, vplyvov ľudských a spoločenských a prírodných úkazov. Ale kým to po väčšine stečie ako voda na zmasatenom odeve, vniká to do vnútra básnika a pretvára sa na hodnoty vo valute jeho tvorivosti, schopnosti transponovať všetko pr žité vo vyhni jeho vždy roztaveného srdca, pre oblasť dobra a krásy. A tak každá pravá poézia je odliatkom vnútra svojho tvorcu. Odliatkom v tom zmysle, že vonkajšie dianie, vonkajší svet, preceďený tvorivým, svojským vnútrom, vyvstane vo vynovenej živej a žitej podobe.

Každá ľudská, a toľž básnikova osobnosť má presah nad seba. S tým súvisí aura okolo každej básnikovej osobnosti a jej menšia či väčšia sugestívnosť. Silan vychádza zo seba :

"Ja dýcham tajomstvami.
Mám najslastnejšie poslanie.
Neznámy."

Áno, sebe i iným. Veď nakoniec, každý je sám sebe, ale aj iným neznámy. Človek je zvláštny fenomén. Výkrik z ríše ticha a neznáma, uprostred vravy sveta, "hlas volajúci na púšti."

"Keď ako kvet sa kloním k zemi
a zamyslý, zamyslený,
aby som takto poklonil sa nebesiam.
Tak smutno mi je !
A jak som sám !"

Silan bol jeden z mnohých a jeden za mnohých. Jeho poetický svet a poézia jeho sveta sa podobá anonymite potôčka, liptovského zväčša v skrytosti tečúceho, potôčka, ktorý preskočí každú skalku, obmýva nepravidelnosť brehov, miestami sa povylieva do nízkej trávy, ohlodáva koreňky kričkov a stromov, ničomu sa nevyhne. Je samozrejmosťou súčasťou živého dňa, učupený pod všeobjímajúcou oblohou. A tečie, lebo nemôže netečť. Má jednoduchosť prírodného úkazu a múdrosť skúseného človeka a srdce čistého dieťaťa. Preto aj môže povedať:

"Mám zalúbenie v detských hrách
a riekankách,
aspoň sú jasné,
jak moje básne."

Neupísal si svoj um ekvilibristike slov a v toku svojej poézie nepreonačil sa v sterilného artistu, ale ostal verný každodennej spevnosti slovenčiny, jej vlúdneho plynutiu, pri všetkej podprahovej múdrosti.

"Kto miluje, už ani nerepce."

Je život samá harmónia ? Nie. Aj osuhel sa steli pred oči. Aj kameň vo vode je občas kameňom úrazu. Veď ani potok netečie len predpísaným smerom. I čelo občas narazí na ostrie. Náš život ďaleko je od pravdy a krásy. Sami sa od nich držíme na dištanc. A preto ani duch básnika nenačiera vždy splna. Oškiera si neraz kolená svojho hľadania o mátožné tieň neúplností.

Zrovnávanie duchov sa v tejto záhrade čudesna nedá aplikovať. V tejto oblasti je tá rôznorodosť, zvláštnosť a sila preniku podstatná. Ako v prírode je aj tu všetko obdivuhodné.

Každá skutočná poézia prichádza z veľkého ticha. Ale rôznym spôsobom sa lámu a interferujú vlny duchovnej sily. Tá istá v každom ináč. Silan to skromne vyjadril a hanblivo, "nám vlastne iba ticho stačí."

Zrejme je krehkosť duševných poryvov v poézii, ktorá si to meno zasluguje. Začína sa veľkou hanblivosťou vnútra, ale veď poézia je demaskovanie vnútra a v nej homogenite sú obsiahnuté drsnosť vonkajších podnetov, životných podnetov a ich mimozovitý poprelamovaný odtlačok do krajiny snov a vidín, neurčitý ako obraz na zakabonennom zrkadle. No neraz ho rozfúka

výkrik uboleného vnútra. A tento básnik - kňaz ho nezahroúsi v sebe :

"Chápte zákon tejto zeme,
že vzájomne sa križujeme
a Kristus kolembá sa medzi lotrami ?"

Ten Janka Silanov fragilný organizmus bol ale schránkou mužného človeka, charakterného a zásadového. Zubami - nechtami sa držal svojho duchovného presvedčenia, postojá nekompromisného vyznávača, ktorého nik a nič nezvyklalo. Bol vždy blízky Bohu, Cirkvi a jej obdivovanej hlave. Nelamentoval, konštatoval a vyznával. Neskrýval svoje vnútro, ale vytasil sa jasným slovom :

"Nás bitka neprekvapí.
Nám silu pravda dáva.
To nie sú žiadni chlapi,
čo vzdávajú sa práva."

Áno, bol básnický komentátor našej viery. Živé svedomie slovenského človeka. Tvorca žitých meditácií, ako zdanlivé chvílkové extempore. Na jednej strane majster sonetu, za chvíľu vtipný rozprávač. Jeho veľkou neodmysliteľnou láskou bolo slovo, slovenské slovo a v neodmysliteľnej miere slovenský človek, pars pro toto národa. Žil v ňom a žil s ním, s jeho osudom v každej minulosti i budúcnosti, s jeho minulým utrpením, s jeho rozmachom a v jeho nádeji. Všetko v ňom bolo zharmonizované a vyvieralo z plnosti jeho milujúceho srdca.

"Kto trpí, zanecháva stopy.
Ježišu, rád i v nás ich máš ?
Kto nemiluje, nepochopí :
Je Veronikou národ náš."

Tento stále mladistvý a vehementný človek sa veľmi nestaral o stále závažnejšiu chorobu srdca. Mal ho stále vychystané do boja, v tvrdom mužnom postoji bojovníka ducha, schystaného stále žiť a každú chvíľu zomrieť. Hrdco. Postojačky. A vždy v póze rozletu. A vždy v objatí nehy, túžby a perspektívy, nie tak pre seba, ale pre národ. A vyznáva pokorne :

"Dá sa to stúpať bez slobody.
Ó, láska, nebuď bez krídel.
Na staré schody
padajú bozky chodidiel."

U každého tvorivého človeka je časť diela viditeľná, časť neviditeľná a časť možná. Z toho viditeľného úseku Silanovho diela je študentská zbierka básní "Kuvici", odmenená štátnou cenou za prvej republiky 1936. Knižník do neba, 1939, Slávme to spoločne, 1941, Piesne z Javoriny, 1943, Kým nebudeme doma, 1943, Piesne zo Ždiaru, 1947, Úbohá duša na zemi, 1948, Sám s Vami, 1967, Oslnenie, 1969. Potom mu vyšli pre priateľov vkusné zbierky Triptych, Tri návštevy, Dve bolesti jedna radosť a Tri balady. Mal pripravenú zbierku z tej dlhej interrupcie Katolíckej piesne z Važca.

Čo však nie je viditeľné, je to veľké a vzácné dianie vo vnútornom svete básnika. To, čo nerealizoval, je možno tak veľké, že na to nestačili ani básnická reč, ak tak len náznakovo. Krásna zmes žeravého a nepreniknuteľného, čo drieme nevzkriesené v hviezdnych priestoroch duší a nad nimi.

A toto všetko sa v srdci tohoto múdro milujúceho mužného človeka postretalo a niečo z toho sa aj slovom stalo. Všetkému sa prizeral, so všetkým žil, spojený s vidom budúcnosti i do minulosti :

"Pohľad túžba svieža,
splnená túžba predkov."

Neboi on sebec s tvárou odvrátenou, ale kňaz a pevec žnavej duše, čo chcel len dobro a šťastie človeka i národa. Áno, všetko zacielené v konečnej perspektíve na väčšiu slávu Božiu a záchranu svoju, v ťažkej telesnej biede videl len v premietnutí svojho bytia do výkupného utrpenia Kristovho. Žil stále ako pred posledným rozhodnutím.

"Ó labutia, ó clivá pieseň,
už zneješ ? Ale nie pre mňa.
Mám totiž na návšteve tieseň,
bohyňu posledného videnia."

Bol tichý, skromný hrdina. Žil tridsať rokov vo vážeckom zákutí. Kto vie, čo znamená nemôcť vykričať, čoho je srdce plné. Ale nelamentoval, znášal tarchu samoty a kultúrnej vydedenosti mužne ; nebojácne stál za svojím duchovným národným a mravným ideálom vnútornej slobody a viery. Nie nadarmo zanôtil do budúcnosti pre mladých :

"To vlastne moje srdce nie je,
lež srdce všetkých Slovákov."

VELEHRAD . 85

/Spomienka študentky/

Ranné lúče slnka opäť prebúdajú k novému dňu. Dnešné ráno sa zdá byť neobyčajne krásne. Všetko naokolo vnímam akosi inak. Sviatočne. Kdesi v hĺbke srdca sa stretá vzrušenie, zvedavosť s očakávaním a to všetko sa zlieva v tichú radosť. Moju radosť znásobuje situácia na stanici. Všade je spústa malých ľudí. Skupinky väčšie i menšie, tváre známe i neznáme - hneď mi je jasné, že všetci máme spoločný cieľ - VELEHRAD. Smiech, víťanie, stisky rúk, úsmev, úprimná radosť, to všetko nás "prezrádza". Bystrému oku neujde, že patríme k sebe. Nechceme byť nápadní, ale ani skrývať sa, správame sa nenútené.

Dlhú cestu vlakom si krátime spevom, slovom smiechom. V stanovený čas všetko utícha - začína sv. ruženec. Cestujeme však spolu s neveriacimi bratmi, ktorým by naša modlitba mohla prekážať. A tak skôr, akoby sme začali, sputujeme sa či súhlasia. Po skončení sv. ruženca jeden pán - bývalý riaditeľ podniku - dojatý vraví : "Ja som sa ešte nestretol s takými mladými ľuďmi !" Keď neskôr vystupoval, znovu to zopakoval. Bol príjemne prekvapený.

Ešte máme zopár km do cieľa. Tie chceme prejsť pešo. Veď akáže by to bola púť ! Veselo, so spevom a modlitbou, vykračujeme. Nie sme jediná skupina, pred nami vidieť ďalšiu a inú kráča oproti nám. Stretáme sa. ... jenž jsi na nebesích ... počuť, keď prechádzajú popri nás ... požehnaná si medzi ženami ... odriekame zase my. Medzi tým si stačíme vymeniť pohľady, usmiať sa a kráčať ďalej.

Prichádzame k Velehradu, tu nás "vítajú páni z Štb." Hneď si nás aj fotia. Nám to však vôbec neprekáža. Priestranstvo pred bazilikou, ku ktorej práve prichádzame, je už preplnené. Chystá sa tu čosi veľké, nezvyčajné. Stretnutie veriacich z Moravy, Čiech a Slovenska, ktorí sa zišli, aby oslávili 1100. výročie úmrtia svojho prvého arcibiskupa vierozvesta - sv. Metoda.

V bazilike práve končí sv. omša.

Čakáme, kým sa bazilika vyprázdni, potom pokojne vchádzame dnu. Chceme tam po celú noc potrváť v modlitbách. Naše vchádzanie však preruší rázny tlak zvnútra. Dva a muži - jeden štyridsiatnik, druhý okolo dvadsiatky - násilne zatvárajú dvie baziliky. Kričia na nás, aby sme sa netlačili dnu, lebo bazilika sa na noc zatvára ...

Po tejto sprche slov zavládlo napäté ticho, neveríme vlastným ušiam. Po chvíli sa pár jednotlivcov zmôže na chabé: "To snáď nie ! ... ako je to možné ? ... Prečo ? ... Ale veď ..."

"Je to príkaz, mojou povinnosťou je", chopil sa iniciatívy mladší - "nikoho sem nevpušťať !"

"A vy ste kto, že si prisvojujete právo nevpušťať do baziliky ?!?" zapája sa do rozhovoru vedľa stojaci pán.

Ja ?

"Som bohoslovec", sebedovodne odpovedá mladík.

???

Vy ?!?!

Pohoršenie na našich tvárach ho trochu rozladilo. Možno si uvedomil ten paradox. Začervenal sa a teraz už miernejšie vraví: "Dobre, pre mňa, choďte si dnu, ale neradím vám to, lebo iní vás odtiaľ aj tak vyhodia." A skutočne, ďalší "silní muži" bezohľadne všetkých súrili von. Niektorých - tých "neodbytných" začali surovo kopáť. Vidiac túto scénu, vzdali sme sa svojho úmyslu - zostať cez noc v bazilike - a v tichosti sme sa rozišli.

Rozhorčenie, rozčarovanie, ba aj sklamanie z tejto príhody - vyvolalo vo mne akýsi nepokoj.

Nedotklo sa ma natolko zatvorenie baziliky, ako to, že práve bohoslovec - budúci kňaz - stojí pri dverách kostola a bráni iným vstúpiť !!!

Nevedela som to jednoducho pochopiť. Znovu a znovu som to v mysli rozoberala. Neustále sa k tomu vracala. Zrazu v diaľke som zazrela spomínaného bohoslovca. Snáď istá dávka rozhorčenia spôsobila, že som bez váhania podošla k nemu a oslovila ho. Rozprávali sme sa dlho. Vravela som o tom, ako sa na mňa a mojich priateľov dotklo zatvorenie baziliky a hlavne to, že práve on bol jedným z tých, ktorí pomáhali pri jej vyprázdňovaní.

"Ja vás chápem slečno," začal - "no pochopíte i vy, máme své predpisy a nariadenia, ktoré musíme poslouchať ! Ale ... keď máte starosti s noclehom, dalo by sa ešte niečo sehnat."

NEPOCHOPIL !!!

Vôbec nepochopil.

...

"A čo vaše svedomie ?" - spytujem sa, "ste spokojný ? Mysleli ste na to, ako sa asi cíti Ježiš ?"

"NECHAJTE MALIČKÝCH PRÍŠŤ KU MNE", tak povedal vtedy apoštolom.

"Nám ste to nedovolili ! Ale to nevadí, ak my nemôžeme za ním, príde ON medzi nás. Sem - pred baziliku !

Mlčal.

Krátko na tom sme sa rozlúčili.

Až teraz som spozorovala, že všetko naokolo ožilo. Malé skupinky sa menia na veľké kruhy, kde ruka ruku preplietajú a pieseň s modlitbou sa strieda. Pridávam sa k nim i ja a pri spoločnej modlitbe prosím i za onoho bohoslovca.

Páľavu nedeľného dňa strieda svieži podvečer. Je čas lúčenia. Čaká nás cesta domov. Stanica dýcha radosťou. Všade sa spieva, žartuje, spomína.

Adresy - písané na kolene - sa starostlivo ukladajú do vrecák.

"Napište a určite sa ukážte ..."!!!

Málokto by uveril, že ešte včera sa mnohí z nás vôbec nepoznali. Je čas odchodu, hľadám si "svojich". A hľa, známa tvár. Tvár pokojná, usmiata - púšťa sa do rozhovoru. Ale ... veď je to predsa ten včerajší bohoslovec - blyсне mi hlavou, Je akýsi iný, zmenený - nemám viac čas ďalej rozvádzať túto myšlienku. Zbystrím sluch, počúvam: "V dítie, slečno, měli jste pravdu. Udělal jsem chybu. Bylo mi toho hrozně líto. Včera jsem pak nemohl usnout. Vstal jsem, vzbudil kamaráda a šli jsme ven. V zahradě jsme pak zůstali až do rána. Mysleli jsme na všechny poutníky, zde na Velehradě, a modlili jsme se za ně. Taký jsme moc přemýšleli o sobě a naší lásce k Pánu Ježíši. Přišel jsem k závěru, že se skutečně potřebuji změnit !

A to dnešní dopoledne !!! Bylo to tady fantastické. Zde jsem si uvědomil, jaké je nesmírně krásné, mít Sv. Otce a jak velice důležité a potřebné je poslouchat ho !!!

Vzpomeňte si na mne ve svých modlitbách ! Prosme i za jednotu Církve !

Mlčala som, nezmohla sa na slovo, nesmierna radosť naplnila moje srdce ...

Usmiala som sa a na znak súhlasu tíško prikývla.

Pochopil.

Radost v srdci, úsmev na tvári.

SÚČASNÁ HUDBA A OKULTIZMUS

/V samizdatovom časopise "Výber" z r. 1985 sa objavil článok "Vážne varovanie", v ktorom sa súčasná pop - music spája s okultizmom a satanizmom. Prinášame ohlas mladého veriaceho dievčata, ktoré sa profesionálne zaoberá hudbou./

Verím, že na tomto mieste je i pole pre polemiku, preto dúfam, že sa jej poskytne miesto. Je na mieste otázka, aké miesto má v živote predovšetkým mladých, hudba, a to i na tomto fóre. Dôležité je to hlavne preto, aby mohol každý mladý človek zaujať alebo upresniť si postoj k tejto otázke.

A ako sa nevyhne hudbe, o ktorej bola reč, nevyhne sa ani tejto otázke.

Preto sa mi nepáči postoj a priori negatívny, ktorý len vyostreje rozpory starších a mladších a jeho osvojenie by len rozdelilo mladých ľudí rôzneho vyznania /čo môže zabrániť síce radu zlých, ale i priaznivých vplyvov./

Boj proti zlu izoláciou nie je najlepšou cestou, mali by sme odstraňovať i zlo vo svete. Ale tento postoj nie je oprávnený, ani dostatočne podložený. Skúsme najskôr hovoriť o vážnej hudbe. Existujú rozličné estetické formy, ktorými sa dá vyjadriť myšlienka i cit. Asi nik by netvrdil, že básnik nemá právo vyjadriť čosi také ľudské, ako sú pochybnosti o Bohu, zmysle života - pričom je dôležité jeho záverečné a celkové stanovisko k problému. V hudbe čistej /bez slov/ je rozhodujúci pocit, ktorý vzbudzuje a vhodnosť jej použitia, či v danej chvíli povznáša, či zarmucuje - pričom ani to druhé nemusí byť na škodu a môže človeka obohacovať. Pri takom hodnotení jej kvalít často zaváži život tvorcu, ktorý je často príkladný, inokedy plný ľudskej biedy a utrpenia, ktoré nie vždy vedú k radosti - skladateľ je rovnako človekom ako básnik - môže podľahnúť smútku a beznádeji. Je niekto, kto by odsúdil Berliozu za jeho známú "Fantastickú symfóniu", za to, že po jeho vyjadrení nešťastnej lásky chorál Dies irae prehlási sabbat čarodejníc, medzi ktorými je i jeho milá, ktorá ho sklamala. U tejto skladby je známy jej program - vie sa, že víťazstvo nad dobrom je len ironické. - z hľadiska Berliozovej estetiky i svojský symbol protestu proti konvencii a tradícií. Toto vyjadrenie silou originality napomáha vlastne víťazstvu dobra

a pravdy. Pokus o víťazstvo zla a nevydarený - ako lepšie potvrdiť silu dobra? Schválne zabíeam do oblasti vážnej hudby, chcúc upozorniť i predpokladaných mladších čitateľov článku na jej hodnoty - náročné filozofické a estetické obsahy, všestranne obohacujúce dušu. Zdravo cítiaci človek by sa mal vyhýbať estetizácii zla, lebo v jeho ponímaní je pojem krásna úzko spojený s pojmom dobra. Otázka estetických hodnôt populárnej hudby v porovnaní s vážnou či ľudovou hudbou by presahovala cieľ, zameranie a rozsah môjho príspevku, preto ju ponechám stranou.

Tu je dôležitejšie nastoliť otázku filozoficko-politickej orientácie a skúmať do akej miery nám hudba v tomto ohľade zodpovedá. Obvinenie pop - music z okultizmu je síce veľmi závažné, no je tu ešte veľa iných problémov, ktoré majú v praxi veľký a ľahko dokazateľný výskyt. Každý by sa mal snažiť čo najviac rozumieť /i cudzím/ textom. Už sv. Tomáš Akvinský hovoril, že hoci okrem rozumu máme i vieru, predsa "je lepšie poznať, čo sa dá poznať, ako len veriť v to." Skutočné poznanie i viere osoží, preto netreba spoliehať na zázraky, kde sú iné možnosti."

Je veľký rozdiel medzi hrdosťou a pýchou, pýchu hudobne nemožno vyjadriť, len zobrazit ako nadutosť nejakej figúrky, na ktorej vidieť i cítiť ironický pohľad jej tvorca. Vyjadrenie pýchy - zhubného to vplyvu satana - ako jediného citu môže pomôcť len slovo v hudbe by sa k nemu nutne pridala i ľahko poznateľná v nej surovosť.

Ideálna hudba by mala byť plná optimizmu /no nie lacného a bezproblémového/, plná nádeje a viery v budúcnosť. Je to hudba človeka s "optimistickým svetonázorom", pre človeka, ktorý má dôvod veriť v budúcnosť. Znamená to však, že ľudia iného presvedčenia a často len povahového založenia sú všetci satanovi ctitelia. Verím, že nik nie je taký odvážny, aby to tvrdil.

K umeniu treba pristupovať opatrne, s pokorou a snahou porozumieť. Hudba môže byť pravdivá aj keď vyjadruje smútok a beznádej. To, že dnes tieto pocity prevládajú u mnohých tvorcov je len odrazom ich svetonázoru a skľučujúcich pocitov našej doby. Dá sa to často chápať ako varovanie. Človek nemá právo zavrhnúť pochybnosti iného, ktoré nastolujú otázky, hľadajú riešenie. A hoci mnohí z nás nemajú radi pop - music pre hluk a tvrdosť, ľahko pochopíme, že je to zúfalý a vopred na zánik odsúdený pokus zahnať a prehlušiť otázky.

Radi máme hudbu, ktorá zjednocuje ľudí v boji za mier, v pomoci rozvojovým hľaduším krajinám, nezdravým javom vyspelej civilizácie - ktorá vedie k vzájomnému porozumeniu ľudí, národov a rás, k záchrane prírody a života na zemi, protestuje /často ironiou/ proti zautomatizovaniu človeka, pokúša sa preniknúť do vnútra osobných problémov, ktoré chce riešiť.

Tak ako sa v romantizme chápal démon ako symbol slobody, poznania alebo fantastična, možno dnes chápať výroky typu "je to démonická hudba". Treba podotknúť, že v romantizme poézia nikdy slovo "démon" v tomto význame nenahrádzala pojmom "satan". Výrazy sú to nerovné, veď čert tiež nie je diabol, skôr komická figúrka. Romantické tendencie minulých dôb na tomto mieste uvádzam najmä preto, že v pop - music sú dnes návratové pokusy najmä k oživeniu tohoto zo všetkých historických smerov, čo sa týka hlavne jeho filozofickej stránky. Sú však i iné programy činnosti, ide o veľmi pestrú oblasť pôsobnosti, často nepodloženú ničím, čo by sa dalo nazvať filozofiou - veď nemožno nazvať týmto menom len vzletnú propagandu vlastnej ničomnosti duševnej ubohosti. Ďalej nemožno vidieť a zároveň prehliadať v prejavoch spevákov pop - music i snahu preraziť za každú cenu, ohúriť, zaujať, urobiť si reklamu - čo sa veľmi nezhoduje s vlastnou umeleckou činnosťou - odsudzuje sa už tým, že používaním reklamných rekvizít a symbolov satana môže poskytovať možnosť vysvetľovania v prospech okultizmu. Skutočné umenie nedáva príčiny k mýlnej interpretácii - exhibicionizmus je pozlátko, ktorú ľahko odlíšiť od skutočnej hodnoty. Niet umeleckej hodnoty bez hodnoty ľudskej. Vylúčením lži z umenia a dokonalým chápaním myšlienok textu sa dá vyhnúť okultizmu v tejto jeho podobe. Boh je milosrdný, skúša tak, aby sme mohli vzdorovať zlu prostriedkami, ktoré nám sám dal. My neciceme pokoj nahradiť lenivosťou a pohodlnosťou

Sú zlé veci, o ktorých nemožno mlčať. Nech aj hudba podnecuje k nespokojnosti, vedúcej k riešeniu problémov. Sú smutné veci - tak sa o nich nespieva s radostou. Vo večnosti už asi takejto hudby nebude treba, ale zatiaľ sme ešte tu.

"Je zúfale, ako ďaleko môže ísť človek," píše sa v článku, ktorý ma inšpiroval k tejto úvahe. Myslím si, že práve to je krásne. Dobrá by nebolo bez hriechu a cností by bola ničím. Čím viac je v svete zla, tým viac je i dobra. Čím väčšiu silu konať zlo v sebe cítime, tým viac ju môžeme využiť pre konanie dobra. Boh nám dal silu a slobodu. Použiť ich máme sami. Správnu cestu nám ukázal Kristus. Boh je silnejší od satana - preto veríme vo víťazstvo dobra. Sú mnohí dobrí, málo zlých a veľa hľadajúcich a nešťastných. Žiť správne a zachovať sa správne ku všetkým, chce od nás veľa. Na tejto ceste môže pomôcť veľa hudba - i zaznávaná pop - music. Aktívne sa zapojiť do jej tvorby pomôže aj našej veci.

LIST PREDSEDOVI VLÁDY SSR

Veriaci ľudia na Slovensku poslali list predsedovi vlády SSR a Predsedníctvu SNR. Žiadajú v ňom, aby vláda SSR resp. poslanci SNR neprijali nový zákon o umelom prerušení tehotenstva. List podpísalo plným menom viac ako 6 500 ľudí.

Na celom svete protestujú biskupské konferencie jednotlivých krajín u svojich vlád ohľadne tohto mravného problému. V Československu panuje medzi cirkevnou hierarchiou v tejto otázke akási "trauma", ktoré pravdepodobne súvisí aj s tým, že v r. 1957 zákon o umelom prerušení tehotenstva v ČSSR podpísal ako minister zdravotníctva katolícky kňaz Jozef Plojhar.

Pre veriacich ľudí však týmto listom problém nemôže končiť. Modlitbami, pokánim, smiernymi obetami musia vziať na seba tieto hriechy, musia prosiť Stvoriteľa o odpustenie a milosrdenstvo vo vedomí toho, že oni sami, svojim príkladom často spolupracujú na tomto zle. Musia tiež prosiť za tých, ktorí sa "možno práve teraz" o tejto otázke rozhodujú. Ináč by tento list - ktorý je vystúpením v celospoločenskej záležitosti - zostal iba formálnym gestom.

Nasleduje znenie listu :

Prof. JUDr. Peter Colotka Dr Sc.
Predseda vlády SSR
Bratislava

Predsedníctvo Slovenskej národnej rady
Bratislava

Vláda SSR pripravuje návrh zákona, ktorý v ďalekosiahlej miere umožní a legalizuje umelé "prerušenie tehotenstva".

Podľa návrhu plod v lone matky do 12-tich týždňov nebude mať žiadnu právnu ochranu, žena bude mať nárok túto počatu ľudskú bytosť zabiť na náklady štátu, pričom podľa zákona každý kompetentný lekár bude povinný požadovaný zárok urobiť.

Uvádzajú sa rôzne argumenty pre nový zákon - kratšia doba vymeškania ženy z práce, ako aj známy argument o odbornom prevedení zákroku, ktorý by bol ináč prevádzaný tajne.

Návrh zákona ak bude schválený, bude v dôsledku znamenať, že ďalšie desiatitisíce až státisíce detí zomrú skôr ako sa narodí.

Ľudský život začína počatím. V našom štáte existujú početné organizácie a zákony na ochranu života rastlín, zvierat, na ochranu životného prostredia a pod. Iba ľudský život, ľudský bezbranný plod, má sa dostať mimo právnu ochranu a o jeho osude má rozhodovať iba jeho často nezodpovedná alebo nevedomá matka ?

Strata právnej ochrany počatej ľudskej bytosti bude mať vážny vplyv na spoločenské vzťahy, bude viesť k ešte nezodpovednejšiemu prístupu k sexuálnemu životu, bude mať za následok stratu úcty k životu a to najmä u mladých ľudí, čo v budúcnosti bude viesť k morálnej deštrukcii nášho národného a štátneho spoločenstva.

Ľudský život je posvätný a nedotknuteľný dar Boží. Nikto nemá právo porušovať tento zákon života !

Dolupodpisaní, prejavujeme týmto svoj rozhodný odpor voči pripravovanému zákonu, ako aj nesúhlasíme ani s doteraz platným zákonom č. 68/1957 zk. o umelom prerušení tehotenstva.

Žiadame, aby vláda SSR stiahla pripravovaný zákon a ak tak neurobí vláda, obraciame sa na poslancov SNR, aby zákon neschválili.

Ak by ani poslanci SNR neboli rozhodnutí zamietnuť tento zákon, žiadame, aby na Slovensku bolo o tomto zákone prevedené referendum.

Nasleduje 6 500 podpisov. Podpisy sú priložené k listu adresovanému predsedovi vlády SSR.

Na vedomie :

František kard. Tomášek
Praha

bp. Július Gábriš
Trnava

bp. Ján Pásztor
Nitra

bp. Jozef Feranec
Banská Bystrica

Mrzí nás, že článok "Zastavte sa bratia kňazi" v minulom čísle vyvolal dojem, ako by väčšina kňazov u nás bola nedobrá. S radosťou a vďační Bohu môžeme konštatovať práve opak. Radi uverejníme postupne všetky reakcie, ktoré sa nám dostali po vyjdení spomínaného čísla, čím by sme aj chceli zdôrazniť dobrý úmysel redakcie pri uverejňovaní článkov v časopise.

ÚVAHA O KŇAZOCH NA SLOVENSKU

/Reakcia mladého katolíckeho kňaza na článok "Zastavte sa bratia kňazi" NaS 2/86/

Ty si kňaz podľa radu Melchizedechovho naveky." /Žalt. 110, 4/. Ozýva sa v Bratislavskom Dóme sv. Martine, a novokňazi, ktorí práve prijali vysviacku, sú presvedčení, že spravia všetko, čo prospieva sv. Cirkvi. Budú obetavi kňazi podľa Srdca Ježišovho. Budú hlásať Sv. Evanjelium svojmu národu a vychovávať ľud boží v spravodlivosti a láske. Tváre im žiaria od radosti a veriaci ľud, ktorý sa zúčastnil na obradoch, je nadšený ; - máme nových kňazov a zdajú sa byť dobrí.

Je tomu tak zakaždým, keď sú vysviacky, a predsa mnohí veriaci s pollutovaním konštatujú, že kňazi, ktorí pôsobia v národe, nie sú takí akí by mali byť. Nie sú na výške svojho povolania, morálne upadajú, ich vedomosti nie sú dostatočné - neštudujú, ba mnohí sa zúčastňujú Cirkvou zakázanej organizácie Pacem in terris. Ako je to vôbec možné - taká veľká zmena? Čo sa stane s kňazom po vysviacke? Veď ich osobný život je skúmaný päť rokov, a to po každej stránke. A keď sa zdá byť niekto nevinný, bez milosti ho prepustia a to aj v posledných rokoch štúdia.

Otázka je ziste zložitá a nemožno naň vyčerpávajúco odpovedať v niekoľkých riadkoch či stranách papiera. No predsa oplatí sa zamyslieť nad touto problematikou.

1. Mládenec doštudoval. Po prijatí sviatosti kňazstva sa stane kňazom a začína pôsobiť. Má svoje predstavy a chce ich realizovať, podľa toho žiť. Tu sa s ním porozpráva pán farár, ku ktorému je pridelený ako kaplán a vysvetlí, čo všetko sa nemôže. /Len lojálni kňazi sa dostanú do postavenia, v ktorom môžu mať kaplána/.

Cirkevný tajomník tiež zaúraduje a často aj ŠtB si ho pozve na pohovor. A pomaly zistí mladý kňaz, že má zviazané ruky a koniec ideálom.

2. Chce študovať? Knihy k tomu nemá. Musí si ich zohnať v zahraničí. Ale to je trestné!

3. Často navštevuje svojich rovesníkov spolukňazov? To je zlé! Štátne orgány to nemajú radi. Je tu podozrenie zhromažďovania.

4. Verovať sa deťom, mládeži? O tom je zbytočné hovoriť. Kňaz nemá problémy len vtedy, ak sedí na fare a čuší.

5. Kňaz chce opraviť faru, lebo je zastaralá, omietnuť kostol, lebo je ošarpaný, zaviesť rozhlas, lebo slabo počuť, upraviť oltár, liturgické zariadenie? Na všetko potrebuje súhlas cirk. tajomníka a dostane ho len vtedy ak je voči štátu lojálny a na všetko prikyvuje. Inak sa môže bezmocne dívať na opadávajúcu omietku svojich budov.

6. Ktosi mu ešte k tomu povie: ak chceš, môžeš dostať dobrú faru, zvýšený štátny plat vo forme vyššieho hodnotného a prémie či odmeny, ale v tom prípade treba navštevovať aj Pacem in terris. A potom sú tam ešte aj iné "výhody". Tieto alebo aj iné dôvody potom postaví kňaza do ťažkej situácie; veď aj on má svoje slabé stránky a preto správne východisko nie každý nachádza.

No napriek tomu všetkému väčšina kňazov na Slovensku je predsa len dobrých, kráča v intenciách Sv. stolice, nedajú sa zastrašiť či podplatiť a sú ochotní prinášať aj ďalšie obety v prospech Cirkví. Treba si však uvedomiť, že títo kňazi často pôsobia potichu v rámci svojich možností a na zapadlých dedinách /lebo tých je najviac na Slovensku, kde si ich široká verejnosť ani nevšimne. Do väčších miest ako sú okresné a krajské a taktiež do funkcií ako kanonik, okr. dekan, ba i vyššie štátne orgány skutočne dosadzujú "svojich kňazov" a to na základe udelenia štátneho súhlasu. Týchto si široká verejnosť lepšie povšimne, lebo sú viac na očiach verejnosti, dokonca aj tlač a televízia občas informuje o ich činnosti /zčruženie PIT a podobne/. Ovšem výskyt takýchto kňazov nijaké nesmie pomýliť verejnosť a najmä veriacich. Kolaboranti a zradcovia vždy boli a budú. V dejinách spásy túto úlohu zohral Judáš ako zradca Kristov.

Dnešný kňaz si veľmi dobre uvedomuje, že športovec, ktorý chce zvíťaziť musí tvrdo trénovať, bojovať za víťazstvo, pripravovať sa naň, murár, keď chce postaviť dom, musí poctivo pracovať. Vykupiteľ sveta Ježiš Kristus nie vtedy spasil svet, keď robil zázraky a ľud ho oslavoval, ale keď visel na kríži a bol potupený a predstavitelia židovského národa ho hanobili. Tak isto aj kňaz dneška musí zápasiť, odolávať a prinášať obety, ak chce v národe udržať vieru podľa tradície našich otcov a praotcov.

Kňazi, ktorí sa pustili po nesprávnej ceste, nech zmenia svoj smer, a svedomití nech sú ešte lepšími kňazmi aj v týchto ťažkých dobách hist. vývoja cirkvi na Slovensku, lebo život, ktorý všetci si tak bedlivo chránime, určite pomíne, ale zodpovednosť za naše vykonané skutky zostane naveky tak pred ľuďmi ako pred Bohom.

SLOVENSKÍ KATOLÍCKI BISKUPI

Doteraz sme v predchádzajúcich číslach nášho časopisu predstavili v krátkych medailonikoch týchto slovenských katolíckych biskupov : Moyzesa, Vojtaššáka, Bláhu, Kmetka, Gojdiča, Škrábika, Jantauscha, Bubniča, Barnáša, Néczeyho a Čárskeho.

Michal B u z a l k a

Narodil sa 18. septembra 1885 v Sy. Antole, okr. Žiar nad Hronom. Teológiu študoval vo Viedni. Za kňaza bol vysvätený v roku 1908. Ako katechéta pôsobil v Banskej Štiavnici 1910, potom krátky čas ako kňaz pôsobil v nemocnici sv. Štefana v Budapešti. V rokoch 1911 až 1920 bol administrátorom v Skýcove, v r. 1920 až 1922 v Bratislave - Vajnorochoch. V rokoch 1925 - 1932 bol farárom v Zavare. Od roku 1932 bol riaditeľom seminára v Trnave. V r. 1935 sa stáva pápežským prelátom, 1938 bratislavským kanonikom, titulárnym biskupom a vikárom trnavskej apoštolskej administratúry. V roku 1941 bol vymenovaný za vojenského vikára slovenskej armády. 14. marca 1944 bol vyznamenaný záslužným krížom "Obrany štátu."

Biskup Buzalka bol stúpencom politiky Slovenskej ľudovej strany. Od roku 1922 pôsobil ako redaktor Slováka. Neskoršie bol majiteľom a vydavateľom Katolíckych novín. Istý čas pôsobil ako predseda spolku sv. Cyrila a Metoda.

Po roku 1945 zastával aktívne katolícke stanovisko. V roku 1950 bol zatknutý a v smutne známom vykonštruovanom procese spolu s biskupmi Vojtaššákom a Gojdičom bol súdený pred štátnym súdom v Bratislave. Proces sa začal 10. januára 1951. Rozsudok bol vyhlásený 15. januára 1951. 65-ročný biskup Michal Buzalka bol odsúdený na doživotie.

V roku 1960 bol omilostený a prepustený na "slobodu" s príkazom trvalého pobytu v Čechách, v Táboře, kde zomrel 7. decembra 1961. Pochovaný je v rodnej obci.

Vasil H o p k o

Gréckokatolícky biskup Vasil Hopko sa narodil 21. apríla 1904 v Hrabskom pri Bardejove. Gymnázium absolvoval s vyznamenaním v Prešove. Teológiu študoval v Prahe, kde získal aj doktorát teológie. Za kňaza bol vysvätený 3. februára 1929. Primičnú omšu mal 15. februára 1929 v Blažove. 11. mája 1947 sa stal pomocným biskupom prešovského gréckokatolíckeho biskupa Gojdiča.

V 50.- tých rokoch bol šikanovaný a väznený. Biskup Hopko bol mužom svätého života. Zomrel v piatok 23. júla 1976 v Prešove. Pochoval ho Mons. Ján Hirka v prítomnosti njd. otcov biskupov Gábriša, Feranca a Pásztoru.

VZÁCNÍ JUBILANTI

Pavol H n i l i c a

V Ríme sa 30. marca 1986 dožil 65 rokov biskup Pavol Hnilica S.J., pôvodom z Unatína pri Krupine, kde sa narodil roku 1921.

Biskup Hnilica stelesňuje vlastnosti, ktoré ho robia mužom s neodolateľnou charizmou : vie rozdávať nádej, pomáhať ľuďom a tešiť sa z ich úspechov.

Ako mladý muž, študent medicíny, bol tajne vysvätený za kňaza a čoskoro za biskupa. V ťažkých povojnových časoch na Slovensku pracoval ilegálne v pastoračii.

Pred zatknutím musel utiecť do Rakúska. V zahraničí dlho utajoval svoje domáce pôsobenie. Až 18. júna 1964 Osservatore Romano oznámil, že Sv. Otec prijal na audiencii nového slovenského biskupa ...

Dnes je Hnilicovo meno známe nielen v cirkevných kruhoch, ale získal si veľké sympatie a podporu aj v spoločnosti laikov a to v Taliansku a NSR. Cez akciu Pro fratribus informuje o situácii kresťanov na Východe. Ako duchovný poradca rozšíreného katolíckeho časopisu Neue Bild - Post, s nákladom vyše 350 tisíc, burcuje verejnú mienku na ochranu náboženskej slobody a kresťanských zásad proti ateizmu.

Biskup Pavol Hnilica je aj publikačne činný. Jeho v taliančine vydaná kniha o náboženských problémoch v komunistických štátoch, vyšla v 9-tich rečiach a v 13 vydaniach.

Štefan B. R o m a n

Na svojej farme v Unionville pri Toronte v Kanade sa 17. apríla dožil Štefan B. Roman 65 rokov.

Pochádza z obce Veľký Ruskov pri Trebišove, kde sa narodil roku 1921. Je jedným z najúspešnejších priemyslových podnikateľov v Kanade.

Štefan B. Roman je od roku 1970 predsedom Svetového kongresu Slovákov, najväčšej reprezentácie Slovákov v zahraničí.

OPUS DEI

/Božie dielo/

"Ak stratíš nadprirodzený zmysel života, tvoja kresťanská láska bude len dobročinnosťou, tvoja čistota slušnosťou, tvoje umŕtvovanie hlúposťou, tvoja sebadisciplína bičom a všetky tvoje činy budú neplodné."

Tieto slová napísal španielsky kňaz Josemarie Escrivá de Balaguer vo svojej knihe "Cesta", ktorej obsahom sú rady pre všetkých, ktorí hľadajú duchovnú dokonalosť. J. Escrivá založil v r. 1928 v Španielsku hnutie Opus Dei. Opus Dei je medzinárodným spoločenstvom katolíkov, ktoré učí svojich členov praktizovať kresťanské čnosti a vedie ich k apoštolátu v každodennom živote. Mimoriadny charakter a osobnosť zakladateľa hnutia vytvorili radostnú atmosféru medzi členmi hnutia. Vykrištalizoval sa určitý životný štýl, vychádzajúci z rád a pravidiel zakladateľa: "Ježiš sa neuspokojuje s polovičatosťou. Žiada všetko." "Bez životného plánu nebudeš mať v sebe nikdy poriadok." "Neboj sa pravdy, ani keby mala znamenať smrť." "V prvom rade modlitba, potom pokánie a na treťom mieste, teda až na treťom mieste má byť činnosť."... Apoštolát hnutia nadobúda osobný i spoločenský rozmer, a preto je nevyhnutná určitá organizovanosť činnosti. Opus Dei má svoje školy, kluby mládeže, kul-

túrne strediská, organizuje pracovné a záujmové kurzy a pravidelné náboženské prednášky. Zabezpečuje výchovu vlastných kňazov, ktorí pochádzajú zo svetských povlanií, aby mohli účinne spĺňať špecifické potreby apoštolátu v súčasnom svete. Kristus nás všetkých, bez rozdielu stavu či povolania vyzýva k dokonalosti: "Buďte teda dokonalí ako je dokonalý váš Otec nebeský." Teda dokonalosť nie je výsadou kňazov či rehoľníkov, ale jej dosahovanie je povinnosťou nás všetkých. A to je hlavným cieľom hnutia Opus Dei - poskytovať svojim členom duchovnú oporu a pomoc, naučiť ľudí chápať nadprirodzený zmysel života, poznať svoju vieru, svojho Boha a na základe tohoto poznania vedieť sa správne rozhodovať v rôznych životných situáciách.

Ekumenický charakter Cirkvi, ktorý sa snaží aj hnutie Opus Dei, spočíva v tom, že jej apoštolát smeruje ku všetkým ľuďom - bohatým i chudobným, vzdelaným i negramotným - líši sa len svojou formou. Tak aj hnutie prichádza ku všetkým ľuďom a ponúka im svoju pomoc pri dozrievaní vo viere a v láske. V praxi to znamená, že hnutie organizuje duchovné exercície, na ktorých sa každý, kto má záujem môže oboznámiť s činnosťou a zameraním hnutia. Ten, kto prejaví trvalý záujem a jeho chovanie sa stane zárukou, že nejde len o prechodné nadšenie, môže nastúpiť do prípravného obdobia pre vstup do hnutia. Po jeho uplynutí sa stáva členom a môže sa rozhodnúť pre život v celibáte alebo v rodine. Tí, ktorí sa rozhodli zostať slobodnými, žijú v domoch patriarchálnych hnutí OD, svoj voľný čas po práci venujú štúdiu a apoštolátu. Väčšina členov však pochádza z rozmanitých spoločenských vrstiev, žije so svojimi rodinami uprostred sveta.

Špecifickou úlohou hnutia OD je, aby podávala všade vo svete solídnu, nezmenenú náuku Cirkvi. Povzbudzuje ľudí, aby na poznávanie tejto náuky použili všetky svoje schopnosti, aby sa nestále vzdelávali, a to nielen na poli náboženskom, ale i vo svojom pracovnom odbore. Lebo ak sa majú kresťania stať apoštolmi tam, kde pracujú, v spoločnosti v ktorej žijú, musí tomu zodpovedať ich každodenné chovanie, ale aj ich seriózny prístup k práci. Majú sa usilovať byť dobrými odborníkmi vo svojom odbore, aby tak využívali všetky od Boha prijaté dary.

Opus Dei je dnes uznávanou a svojbytnou súčasťou Cirkvi, ktorá má svoje zvláštne rysy podobne, ako rôzne rehole a laické združenia. Všetci jeho členovia tvoria novú cirkevnú štruktúru, tzv. osobnú prelaturu, teda patria pod cirkevnú právomoc predstaveného OD, nie sú podriadení svojim diecéznym biskupom a duchovným správcam. Ako každá úspešná inštitúcia podlieha aj Opus Dei nebezpečeniu určitého skostnatenia a pokušeniu brať seba samú príliš vážne. Toto by mohlo ohroziť duchovné ciele hnutia a jeho apoštolát. Preto možno povedať, že činnosť hnutia Opus Dei ako aj každej inej ľudskej organizácie si zachová len dovtedy svoju účinnosť a plodnosť, dokiaľ bude sprevádzaná modlitbami a Božím požehnaním.

5 ROKOV ZJAVENÍ V MEDJUGORJE

V stredu 24. júna 1981 na sviatok sv. Jána Krstiteľa, v Medjugorje - dedinke neďaleko mesta Mostar v Hercegovine - sa prvý krát zjavila šiestim mladým ľuďom Božia Matka. Odvtedy sa im zjavuje denne vždy o 18.00 hod. Predstavila sa im ako "Kráľovná mieru". Hlavné posolstvo Matky Božej je modlitba, pokánie a pôst za hriechy sveta. Do Medjugorje prichádza denne okolo 10 tisíc pútnikov. Atmosféra, ktorá tu vládne, pokánie, obrátenia, vyše 250 zázračných uzdravení, toto všetko hovorí čím ďalej viac, že v tejto dedinke "prehovorilo nebo." Božia Matka zverila deťom 10 tajomstiev. Podľa toho, čo dosvedčila jedna z vízionárov Mirjana americkému jezuitovi otcovi Faricy /o tomto oznámení poslal miestny kňaz Vlašič list Sv. Otcovi/, tajomstvá majú výrazne apokalyptický charakter.

Hriechy sveta budú potrestané v deň, ktorého dátum dievča pozná. Božia Matka urobí v tento deň v Medjugorje znamenie viditeľné celému ľudstvu. Tomuto znameniu budú predchádzať tri výstrahy - deti ich cez niektorého kňaza vždy vopred oznámia - ktoré majú dať ľuďom čas, aby sa navrátili cez modlitbu, pokánie a pôst.

Podľa svedectva Mirjany, nie sme ďaleko od udalostí, ktoré sú predpovedané.

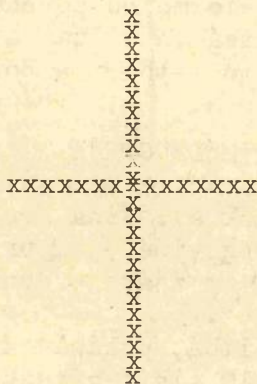
Cirkev sa ku zjaveniam zatiaľ oficiálne samozrejme nevyjadrila, ale ľudia, ktorí toto stanovisko budú pripravovať, sa súkromne vyjadrili, že "v Medjugorjií nepochybne prehovorilo nebo."

Na otázku detí, prečo sa im Mária zjavuje každý deň a už tak dlho, Matka Božia odpovedala : "Pretože je to moje posledné zjavenie na zemi."

KOLOTOČ

/zamyslenie 15 - ročného neveriaceho dievčata nad dnešným životom/

Niekedy sa aj deň zdá taký, aký nie je /alebo je/. Nervózni ľudia chodia po meste a veľmi sa čudujú, keďvidia nič. Dnes celý deň chodia nervózni ľudia po uliciach a hľadajú nič, čo chcú nájsť. Ponáhľajú sa nikam a všade, stále niekam utekajú. Jedni si myslia občas, že sú trochu slobodní, iní vedia, že to nie je možné a tí ďalší nad tým nerozmýšľajú. A pekne to spolu funguje. A život ďalej nám šlape na päty a stále kričí : "Ďalej, stále ďalej a rýchlejšie, musíš ísť stále dopredu, no tak pohni, neuvažuj prečo, len šľap, alebo padni." /A keď padneš, tak znovu ďalej/. A tak nič iné, len dopredu, stále a stále. Niekedy musím zastáť, nemôžem ísť stále dokola, točí sa mi hlava a sveta smeje. A všetko sa stráca, zem pod nohami, obloha. Ľudia sú rozmazané škvrny a znetvorené tváre. Nič neviem, len sa točím a kolotoč tiež. Keď zosadnem, /keď sa už dlho krúti/ je mi chvíľu nanič. Dlho sa pozerám a nechápem. Potom je mi už dobre, vidím všetko jasne. A celkom nakoniec, keď som už vyzdravela z kolotočovej horúčky a keď je už všetko úplne jasné, znova príde obria ruka a šmárá ma na bláznivý kolotoč: "A teraz sa toč, veď je to krásne, či nie ?" Nestačím odpovedať a už sa krútim a celý svet so mnou.

"SEDEMBOLESTNÁ PANNA MÁRIA, PATRÓNKA SLOVENSKEHO NÁRODA, ORODUJ ZA NÁS !"